

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Α.Τ.Ε.Ι ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ :ΜΠΑΜΠΑΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΠΡΟΛΟΓΟΣ</u>	6
------------------------------	---

1° ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1. ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	7
1.1 ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ).....	7
1.2 Ο ΒΑΣΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	8
1.3 ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΡΟΛΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	9
1.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ / ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	9
1.5 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	10
1.6 ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ.....	10
1.6.1 ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ.....	10
1.6.1.1 ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ.....	11
1.6.1.2 ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑΣ.....	12
1.6.1.3 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ.....	12
1.6.1.4 ΑΝΕΠΙΣΗΜΕΣ ΑΓΟΡΕΣ.....	13
1.6.1.5 ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ.....	14
1.6.1.6 ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ.....	15
1.6.1.7 ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΑΓΟΡΑ (PRIMARY MARKETS).....	16
1.6.1.8 ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΑΓΟΡΑ (SECONDARY MARKETS) – ΧΡΗΜΑΤΗΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ.....	17
1.6.1.9 ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ (ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ).....	18

1.6.2 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ.....	19
1.6.2.1 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ.....	20
1.6.2.2 ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	20
1.6.2.3 ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ.....	21
1.7 ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ.....	23
1.8 ΣΤΑΔΙΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	24
1.9 ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....	24
1.10 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΥΠΡΟΥ.....	25
1.11 ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΑΙ ΑΓΓΛΟΣΑΞΟΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	26
1.12 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ.....	27

2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

2.1 CAPITAL CONTROLS (ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ).....	28
2.1.1 ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΜΕΤΡΗΤΩΝ.....	28
2.1.2 ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΜΕ ΧΡΕΩΣΤΙΚΗ, ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ Ή ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΚΑΡΤΑ.....	29
2.1.3 ΑΝΟΙΓΜΑ ΝΕΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ (ΟΨΕΩΣ Ή ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΟΣ).....	30
2.1.4 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΝΕΙΟΥ.....	33
2.1.5 ΛΗΞΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ.....	33

2.1.6 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ, ΧΡΕΩΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΚΑΡΤΕΣ.....	33
2.1.7 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ/ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ.....	34
2.1.8 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ.....	35
2.1.9 ΠΛΗΡΩΜΗ ΝΟΣΗΛΙΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ.....	35
2.1.10 ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ.....	36
2.1.11 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΟΣΩΝ ΠΟΥ ΠΙΣΤΩΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ, ΕΚ ΝΕΟΥ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ.....	36
2.1.12 ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ / ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ.....	37
2.1.13 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΙΣΑΣ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ.....	37
2.1.14 ΠΛΗΡΩΜΗ ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ / ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΝΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ.....	37
2.1.15 ΘΥΡΙΔΑ.....	38
2.2 Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ CAPITAL CONTROLS ΜΕΣΑ ΣΤΟ 2016.....	38
2.3 ΧΑΛΑΡΩΣΗ ΤΩΝ CAPITAL CONTROLS.....	39
2.4 ΓΙΑΤΙ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΑ ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΑ CAPITAL CONTROLS.....	39
2.5 Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΑ CAPITAL CONTROLS.....	40
2.6 Η ΕΞΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΚΑΙ ΤΑ CAPITAL CONTROLS.....	40
2.7 ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΤΑ CAPITAL CONTROLS.....	41

2.8 ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ EUROBANK
(ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ).....42

2.9 ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
(ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ).....43

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ.....45

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
.....46

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή έχει θέμα: Οι έλεγχοι κίνησης κεφαλαίων. Συγκριτική μελέτη μεταξύ Ελλάδος και Κυπριακής δημοκρατίας. Αποτελείται από δύο κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο περιέχει το χρηματοπιστωτικό σύστημα ορολογία, τον ρόλο, το σκοπό, τα χαρακτηριστικά καθώς και τις ιδιότητες του. Επίσης, περιλαμβάνει τους χρηματοπιστωτικούς θεσμούς (χρηματοπιστωτικές αγορές, χρηματοπιστωτικοί θεσμοί π.χ. τράπεζες, θεσμικοί επενδυτές), τα στάδια εξέλιξης του και τις προϋποθέσεις για την εύρυθμη λειτουργία του. Τέλος, περιγράφονται συνοπτικά το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Κύπρου και το Ευρωπαϊκό Αγγλοσαξονικό χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Στο δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνονται τα capital controls. Εδώ το κεφάλαιο αρχίζει με μια πολύ σύντομη ιστορική αναδρομή στον τρόπο που επεβλήθησαν και στη συνέχεια περιγράφονται με αναλυτικό τρόπο οι κυρώσεις τους πάνω στην οικονομία (στις αναλήψεις, στις συντάξεις στο εξωτερικό, κ.α.). Έπειτα ακολουθεί η πορεία των capital controls μέσα στο 2016, η χαλάρωσή τους και ο λόγος παραμονής τους. Τελειώνοντας, περιγράφω την εμπειρία της Κύπρου από τους περιορισμούς κεφαλαίων, την έξοδο της, μια συνοπτική σύγκριση μεταξύ της επιβολής των capital controls ανάμεσα σε Ελλάδα και Κύπρο, καθώς και περιληπτικά τις εκθέσεις της Eurobank και της Τράπεζας της Ελλάδος.

Για την δημιουργία αυτής της εργασίας ιδιαίτερη δυσκολία δεν υπήρξε. Το υλικό για το πρώτο κεφάλαιο που είναι πιο πολύ θεωρητικό, αναζητήθηκε κατά το πλείστον από βιβλιογραφία, ενώ το δεύτερο κεφάλαιο δημιουργήθηκε από πηγές κυρίως από το internet. Η δυσκολία στο να ετοιμασθεί αυτή η εργασία, ήταν το γεγονός ότι απαιτούσε αρκετό χρόνο, σε αντίθεση με τον περιορισμένο ελεύθερο χρόνο που διαθέτω αφού είμαι εργαζόμενος, παντρεμένος και πατέρας δύο μικρών παιδιών. Με καλή οργάνωση του ελεύθερου χρόνου μου, κατάφερα να ανταπεξέλθω και να ολοκληρώσω την εργασία μου.

1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1. ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

1.1 ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΟΡΟΛΟΓΙΑ)

Το **χρηματοπιστωτικό** Σύστημα είναι ένα οικονομικό σύστημα, στηριγμένο στο χρηματικό αντίκρισμα και την βαθμολόγηση της εμπιστοσύνης της διαθεσιμότητας των φυσικών και άυλων πόρων, που χρησιμοποιεί τη διαμεσολάβηση στην ανταλλαγή αγαθών και υπηρεσιών στις αγορές με σκοπό την ελάττωση του κόστους των ατελειών που εμφανίζονται κατά τις συναλλαγές. Το σύστημα αυτό είναι αποτέλεσμα μιας μακράς ιστορικής εξελικτικής πορείας που εξατομικεύεται με την ανάπτυξη εξειδικευμένων αγορών επενδυτικών και χρηματοδοτικών προϊόντων και υπηρεσιών.

Το χρηματοπιστωτικό Σύστημα περιλαμβάνει μια σειρά από <υποσυστήματα> ώστε η ταύτιση του ενίοτε με όρους όπως <τραπεζικό σύστημα>, <ασφαλιστικό σύστημα>, κλπ, να μην ανταποκρίνεται στην συνολική του διάσταση, συγκρότηση, οργάνωση και λειτουργία. Η ανάλυση του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος συμπεριλαμβάνει <τα μέσα>, τις υπηρεσίες και παράλληλα το μηχανισμό της μεταβίβασης χρηματικών πόρων από τις πλεονασματικές στη χρηματοδότηση ελλειμματικών μονάδων στα πλαίσια της διαδικασίας μετασχηματισμού και ανακατανομής των αποταμιεύσεων σε έργα παγίων επενδύσεων.

Σημειώνεται ότι η συμβατική θεωρητική προσέγγιση των επενδύσεων εκλαμβάνει ως δεδομένο το Χρηματοπιστωτικό Σύστημα και την χρηματοοικονομική διάρθρωση (financial structure), υποβαθμίζοντας τη σημασία τους και επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον σε λειτουργικές μεταβλητές, όπως την προσφορά και την ζήτηση χρήματος, το επιτόκιο, την αποδοτικότητα του <παγίου κεφαλαίου>.

1.2 Ο ΒΑΣΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Ο βασικός ρόλος του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος σε μια οικονομία είναι η αποτελεσματική κατανομή (στις παραγωγικότερες χρήσεις) των αποταμιεύσεων. Λειτουργία του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος είναι η μεταφορά αγοραστικής δύναμης (κεφαλαίων) από τις οικονομικές μονάδες που παρουσιάζουν πιστωτικό υπόλοιπο προς τις οικονομικές μονάδες με χρεωστικό υπόλοιπο. Πρακτικά αυτό επιτυγχάνεται με την απόδοση εκ μέρους της ελλειμματικής μονάδας κάποιας γραπτής υπόσχεσης.

Στον τρόπο διοχέτευσης χρηματικών πόρων μπορεί να υπάρξει ένας γενικός διαχωρισμός σε:

A) ΑΜΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

B) ΕΜΜΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Στην περίπτωση της άμεσης χρηματοδότησης η διοχέτευση χρηματικών πόρων μεταξύ των οικονομικών μονάδων γίνεται με αντάλλαγμα πιστωτικές απαιτήσεις. Το κύριο χαρακτηριστικό των άμεσων συναλλαγών είναι ότι η διαπραγμάτευση γίνεται απευθείας από τις δύο μονάδες και δεν επεμβαίνουν μεσολαβητές.

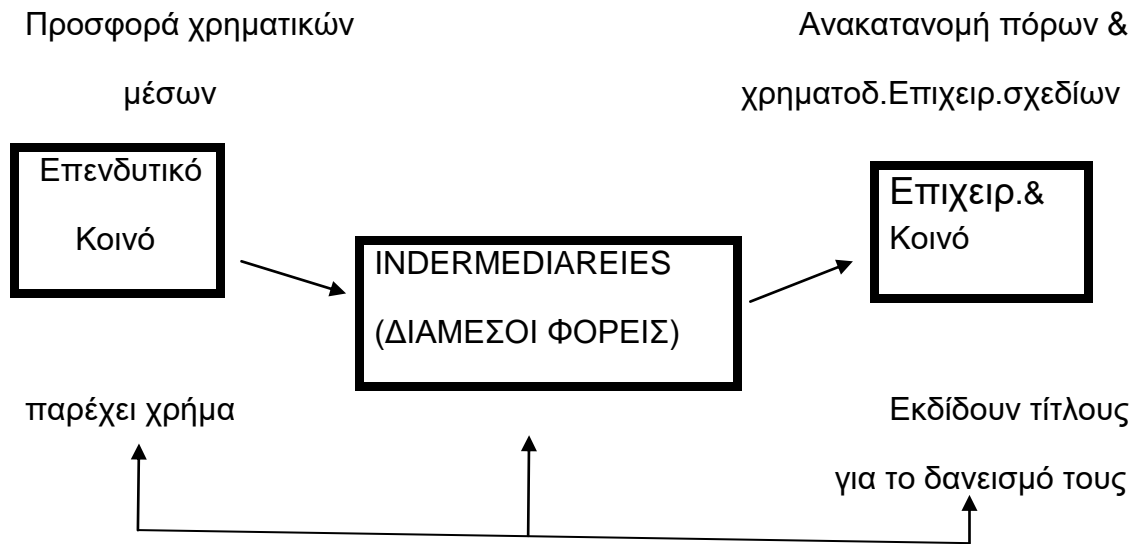
Αντίθετα, στην περίπτωση της έμμεσης χρηματοδότησης η διαδικασία διοχέτευσης αγοραστικής δύναμης από τις πλεονασματικές προς τις ελλειμματικές μονάδες πραγματοποιείται με την μεσολάβηση χρηματοπιστωτικών οργανισμών. Τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς απαρτίζουν κατά βάσει οι Τράπεζες αλλά και άλλοι οργανισμοί. Ειδικότερα στην περίπτωση έμμεσης χρηματοδότησης εμπλέκονται τρία μέρη

A) Το αποταμιευτικό κοινό

B) Οι διαμεσολαβητικοί πιστωτικοί οργανισμοί οι οποίοι, πρώτον, συγκεντρώνουν την πληροφορία εμπιστοσύνης των συναλλασσομένων και δεύτερον διεκπεραιώνουν τις συμφωνίες των συναλλαγών.

Γ) Οι επιχειρήσεις

1.3 ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ ΡΟΛΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

1.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ / ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

Τα χαρακτηριστικά του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος εξετάζονται εδώ ως ενιαίο σύνολο, με την εξής ταξινόμηση:

- Ταυτότητα
- Αλληλεξάρτηση
- Σταθερότητα
- Ανάπτυξη
- Αποτελεσματικότητα

1.5 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Είναι η βελτίωση της κατανομής των πόρων στο χώρο και το χρόνο μέσα σε ένα αβέβαιο περιβάλλον συναλλαγών. Ουσιαστικά η σκοπιμότητα έγκειται στην μεταφορά κεφαλαίων από οικονομικές μονάδες με πλεονάζοντα και μη άμεσα χρησιμοποιούμενα, από αυτές (κεφάλαια) σε οικονομικές μονάδες όπου είναι απαραίτητο, για την επιβίωση τους και την συνέχεια της λειτουργίας τους να προβούν άμεσα στην απόκτηση και χρησιμοποίηση αυτών των ξένων κεφαλαίων, μέχρι την ομαλοποίηση και σχετική σταθεροποίηση τους.

1.6 ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

Οι χρηματοπιστωτικοί θεσμοί απαρτίζονται από δύο κατηγορίες:

1.6.1 Χρηματοπιστωτικές αγορές

Είναι οι θεσμοί μέσω των οποίων οι αποταμιεύσεις μπορούν και προσφέρουν άμεσα κεφάλαια σε όσους επιθυμούν να δανειστούν (Αγορά Ομολόγων, Αγορά Μετοχών). Κρίνεται απαραίτητη η κατανόηση της διαφοροποίησης των επιμέρους επενδυτικών αγορών και των ειδικών συνθηκών, όρων, διαδικασιών, επιβαρύνσεων, ειδικών ωφελειών, κλπ. Με βάση τους ανωτέρω παράγοντες, οι επενδυτές θα είναι σε θέση να προβαίνουν σε συνεχή επαναξιολόγηση και αναπροσαρμογές έτσι ώστε να επιτυγχάνουν την καλύτερη δυνατή επιλογή του χαρτοφυλακίου τους διαχρονικά. Λόγω της υψηλής αλληλεξάρτησης που χαρακτηρίζει τις αγορές αυτές, η διάκριση και η αξιολόγηση των επί μέρους χαρακτηριστικών τους είναι δυσχερής. Για το λόγο αυτό οι επενδυτές που επιθυμούν βοήθεια, προτρέχουν σε ειδικούς συμβούλους επενδύσεων ή επιλέγουν εξειδικευμένους χρηματοοικονομικούς φορείς στους οποίους αναθέτουν τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου των επενδύσεων τους, ανάλογα με τους στόχους που έχουν επιλέξει (π.χ. ελαχιστοποίηση κινδύνου, μεγιστοποίηση της απόδοσης, απολαβή ενός σταθερού εισοδήματος για ορισμένη ή αόριστη χρονική διάρκεια στο μέλλον.

Σε πρώτη προσέγγιση, ο όρος <χρηματοοικονομική αγορά> αντιστοιχεί στον όρο <χρηματοοικονομικό σύστημα> , με την έννοια ότι είναι ο ευρύτερος δυνατός ορισμός και περιλαμβάνει την κεφαλαιαγορά, την αγορά χρήματος και την αγορά συναλλάγματος. Μια στενότερη έννοια είναι η πιστωτική αγορά που περιλαμβάνει την κεφαλαιαγορά και την αγορά χρήματος και νοείται ως ενιαία αγορά.

1.6.1.1 ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ

Χρηματαγορά ή αγορά χρήματος είναι η αγορά στην οποία γίνεται διαπραγμάτευση απαιτήσεων που είναι στενά υποκατάστατα του χρήματος. Η χρηματαγορά δεν είναι γεωγραφικά προσδιορισμένη αλλά απαρτίζεται από το σύνολο των αγορών που διαπραγματεύονται διαφορετικές μορφές συναλλακτικών μέσων. Η οικονομική λειτουργία της χρηματαγοράς είναι η παροχή αποτελεσματικών μέσων προς τις οικονομικές μονάδες.

Σημαντικό ρόλο στη λειτουργία της χρηματαγοράς έχουν οι έμποροι χρεογράφων και οι χρηματιστές που εξειδικεύονται σε ιδιαίτερους τίτλους. Σημαντικότερος όμως, είναι ο ρόλος των εμπόρων όπου αγοράζουν και πωλούν από τα αποθέματα των χρεογράφων και έτσι στην ουσία δημιουργούν, διαμορφώνουν την αγορά.

Η ανάπτυξη της χρηματαγοράς ή αγορά χρήματος αποτελεί οργανικό στοιχείο του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Διότι, πρώτον, το χρηματοοικονομικό πρόβλημα των επενδυτών και των επιχειρήσεων είναι ενιαίο και συνεξετάζεται ως πρόβλημα αναγκών για τρέχουσες συναλλαγές και ως πρόβλημα αποταμιεύσεων και επιλογής επενδύσεων με δεδομένη την ιεράρχηση των στόχων του καθενός. Δεύτερον, διότι το πρόβλημα ρευστότητας έχει μια κρίσιμη σημασία για τους επενδυτές και για τις επιχειρήσεις, με συνέπεια το επίπεδο ανάπτυξης της χρηματαγοράς (πρωτογενούς και δευτερογενούς) να παίζει σημαντικό ρόλο στην επιλογή του χαρτοφυλακίου των επενδύσεων αυτών.

Στην αγορά χρήματος εκδίδονται, διαπραγματεύονται και συναλλάσσονται βραχυχρόνιοι τίτλοι (από μια μέρα μέχρι ένα χρόνο: βραχυχρόνια δέσμευση χρηματικού κεφαλαίου).

Η αγορά χρήματος χρησιμοποιείται και εξυπηρετεί:

- A) Επιχειρήσεις για τις ανάγκες ρευστότητας (για τις αμοιβές προσωπικού, για μετακίνηση εμπορευμάτων, κ.λπ.)
- B) Τράπεζες για τις τρέχουσες συναλλαγές και το καθημερινό κλείσιμο ταμείου με δυνατότητες σήμερα για διορθωτική προσφυγή στη διατραπεζική αγορά, στην κεντρική τράπεζα ή στη διεθνή αγορά για προσωρινή κάλυψη του τυχόν προβλήματος ρευστότητας τους.
- Γ) Το δημόσιο που εκδίδει διαθέτει και εξοφλεί κατά την λήξη του έντοκα γραμμάτια διάρκειας μέχρι ενός έτους, εκτός από ομόλογα μεσοπρόθεσμης διάρκειας μέχρι ενός έτους, εκτός από ομόλογα μεσοπρόθεσμης διάρκειας και ομολογίες μακροπρόθεσμης διάρκειας και την κάλυψη των δανειακών υποχρεώσεων του (έλλειμμα φόρων κλπ. Δημοσίων εσόδων με τις εκτελούμενες δημόσιες δαπάνες, δεδομένου ότι το κράτος δεν είναι εκδότης του νομίσματος αλλά η κεντρική τράπεζα).
- Δ) Τους επενδυτές που καταφεύγουν στην χρηματαγορά προκειμένου για συμπληρωματική χρηματοδότηση των επενδυτικών τους σχεδίων ή για να διασφαλίσουν εαυτούς από τυχόν έκτακτες τρέχουσες δαπάνες και απολύσεις από μη απόλυτα σωστό χρονοδιάγραμμα των δαπανών τους.
- Ε) Τα νοικοκυριά τα οποία, ιδιαίτερα μετά την απελευθέρωση της πιστοδότησης, έχουν σημειώσει ταχείς ρυθμούς αύξησης της καταναλωτικής πίστης, σε τρόπο ώστε να αποτελεί σήμερα σημαντικό παράγοντα της τραπεζικής πιστοδότησης, της αγοράς διαρκών καταναλωτικών αγαθών, κλπ.

1.6.1.2 ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑΣ

2. Η βραχυπρόθεσμη διάρκεια των επενδύσεων
3. Ο μικρός κίνδυνος των τοποθετήσεων
4. Η εύκολη ρευστοποίηση των επενδύσεων

Η βραχυπρόθεσμη διάρκεια των επενδύσεων μας παραπέμπει στις δανειακής φύσης απαιτήσεις και ποτέ στις συμμετοχικής φύσης απαιτήσεις. Οι βραχείας διάρκειας ζωής απαιτήσεις είναι κατάλληλες για την κάλυψη άμεσων αναγκών μιας οικονομικής μονάδας. Η βραχεία διάρκεια ζωής έχει ως συνέπεια τον χαμηλό βαθμό κινδύνου αλλά προεξοφλείται με αυτόν τον τρόπο και η περιορισμένη απόδοση.

Ο χαμηλός βαθμός κινδύνου των τοποθετήσεων είναι χαρακτηριστικό της αγοράς βραχείας διάρκειας. Εμφανίζονται δυο είδη κινδύνου:

A) Ο Πιστωτικός κίνδυνος

Περισσότερο εύκολα προβλέψιμος σε μικρότερα χρονικά διαστήματα. Αυτό όμως σχετίζεται με το γεγονός ότι θεωρούνται άμεσα υποκατάστατα των χρηματικών αγορών. Επίσης, έχει άμεση σχέση με την αναγνωρισιμότητα και την εμπορευσιμότητα του εκδότη του χρεογράφου και γενικότερα της χρηματοοικονομικής απαίτησης καθώς και την εμπορευσιμότητα ως προς τον βαθμό ζήτησης.

Αφού πληρούνται οι δύο παραπάνω προϋποθέσεις, A) ΒΡΑΧΕΙΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ, B) ΧΑΜΗΛΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ, (όπου το ένα αποτελεί απόρροια του άλλου), τότε οι αγορές χρήματος μπορούν να θεωρηθούν ως άμεσα υποκατάστατα χρήματος. Χρησιμοποιούνται ως μέσο πληρωμών συναλλαγών αφού υπάρχει αναγνωρισιμότητα του εκδότη και προϋπόθεση αποδοχής ίσως και κάποιων εξόδων ρευστοποίησης που μπορεί να επιβαρυνθούν.

1.6.1.3 Η μεταφορά των κεφαλαίων γίνεται:

Με απευθείας συμφωνία των συμβαλλόμενων

Άμεσα ή έμμεσα μέσω τραπεζών

Μέσω μεσιτών και dealers με πώληση χρεογράφων: Εντόκων Γραμματίων του Δημοσίου, Ομολόγων, Commercial papers, Repos, Swaps.

Στην αγορά αυτή αγοράζουν και πωλούν χρεόγραφα μόνο πιστωτικά ιδρύματα (τράπεζες και χρηματιστηριακές εταιρίες). Οι εμπορικές τράπεζες συμμετέχουν σαν αγοραστές από την πρωτογενή μέσω δημοπρασιών της τράπεζας της Ελλάδος, (μελλοντικά αυτό θα ισχύει για τις μεγάλες χρηματιστηριακές εταιρίες). Όσοι λοιπόν λειτουργούν σαν market makers είναι λογικό πως πρέπει να διαθέτουν μεγάλες ποσότητες από χρεόγραφα για να ικανοποιούν τους πελάτες τους. Σε οποιαδήποτε στιγμή κάνουν προσφορά για αγορά και πώληση κατονομαζόμενων χρεογράφων σε συγκεκριμένη και έκταση ύψους συναλλαγής. Οι τιμές που παρατίθενται είναι καθαρές, με την έννοια ότι περιλαμβάνουν προμήθεια και κέρδος του market maker.

Παρατίθενται λοιπόν καθημερινά από τους dealers δύο τιμές για κάθε είδος χρεογράφου (Διαδικό Σύστημα Τιμών):

Η τιμή στην οποία αγοράζουν οι dealers (buy ή bid), και συνεπώς η τιμή στην οποία μπορούν να πουλήσουν οι κάτοχοι τα χρεόγραφα τους.

Η τιμή στην οποία πωλούν οι dealers (offer ή sale), και συνεπώς η τιμή στην οποία μπορούν να αγοράσουν αυτοί που επιθυμούν χρεόγραφα.

1.6.1.4 Ανεπίσημες Αγορές

Στις λεγόμενες ανεπίσημες αγορές (unofficial markets), πραγματοποιούνται δανειακές συναλλαγές, συναλλαγές επί παρακαταθήκη, υπάρχουν ενεχυροδανειστήρια, σαράφηδες κλπ. Οι αγορές και οι συναλλαγές αυτές ανθίζουν υπό μη κανονικές συνθήκες ή σε περιόδους οικονομικής αστάθειας μπορούν να πάρουν μεγάλες διαστάσεις, μέχρι να υποκαθιστούν σε μεγάλη έκταση τις επίσημες αγορές χρήματος και κεφαλαίου.

Στην αγορά αυτή καταφεύγουν επιχειρήσεις ή νοικοκυριά τα οποία αντιμετωπίζουν πιεστικές δανειακές ανάγκες και αδυνατούν να τις καλύψουν υπό συνθήκες στενότητας και ρευστότητας των τραπεζών κλπ φορέων της χρηματαγοράς κυρίως λόγω της στροφής του κοινού από χρηματοοικονομικές τοποθετήσεις και επενδύσεις σε αποθεματοποίηση προϊόντων στα πλαίσια του αναμενόμενου ανοδικού ρυθμού του πληθωρισμού.

Τα επιτόκια που διαμορφώνονται στην ανεπίσημη αγορά είναι συνήθως πολλαπλάσια από τα επίσημα επιτόκια και πολλές φορές υπερβαίνουν σημαντικά και τα επιτόκια υπερημερίας, φθάνοντας σε επίπεδα που να γίνεται λόγος για <τοκογλυφία>. Αυτή επεκτείνεται συχνά και στα δελεαστικά επιτόκια που προσφέρονται στους καταθέτες που μπορεί να φθάνει σημαντικά πάνω από το 100% των επίσημων επιτοκίων και είναι συγκρίσιμα με τον αναμενόμενο του πληθωρισμού. Με τον τρόπο αυτό χρηματοδοτούνται βασικά παράνομες συναλλαγές (όπως π.χ. εμπόριο ναρκωτικών, ξέπλυμα βρόμικου χρήματος, σπατάλη δημοσίου χρήματος, φοροδιαφυγή κλπ.)

1.6.1.5 ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Η αποστολή των χρηματοοικονομικών αγορών είναι να διευκολύνουν την ομαλή διεξαγωγή των τρεχουσών και κεφαλαιακών συναλλαγών των νοικοκυριών, των επενδυτών και των παραγωγικών επιχειρήσεων.

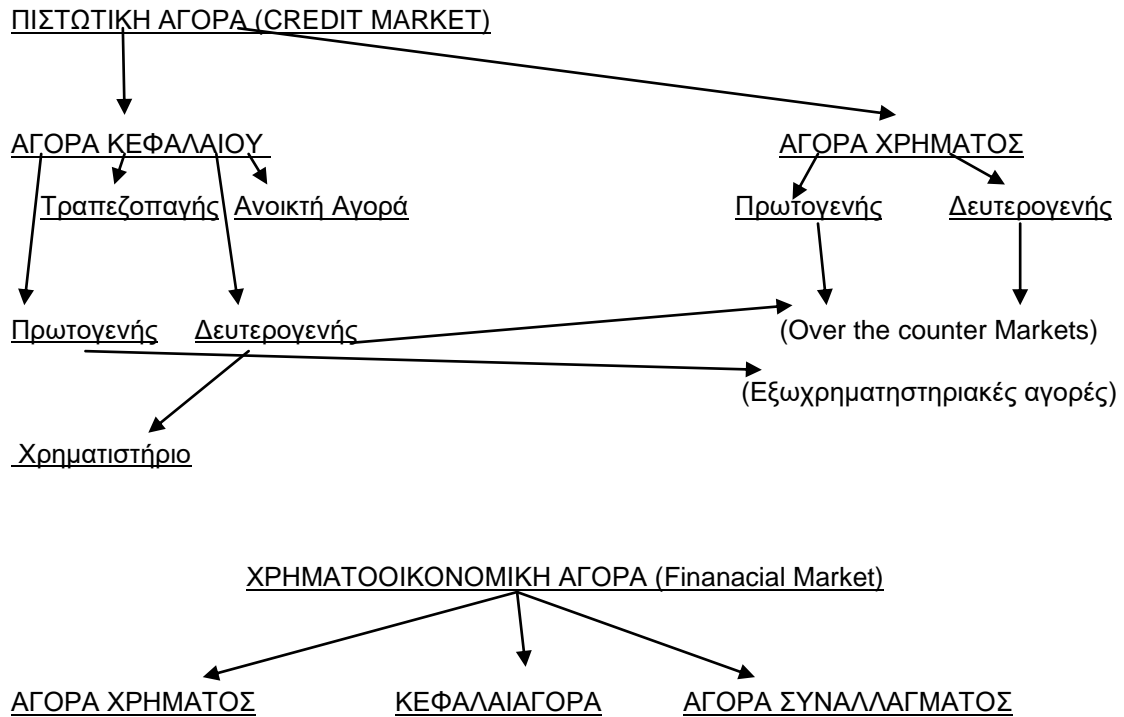
Η κοινωνικό-οικονομική αποστολή των χρηματοοικονομικών αγορών υλοποιείται μέσα από ένα μηχανισμό ανταπόκρισης και προσαρμογής στις μεταβολές των συνθηκών, της τεχνολογίας, του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, των προτιμήσεων των τελικών καταναλωτών και ακόμη ευρύτερα της λεγόμενης κοινωνικής προτίμησης. (Social preference)

Ο μηχανισμός των αγορών λειτουργεί ως αυτόματος δέκτης και πομπός μηνυμάτων από όλους τους φορείς που σχετίζονται με τις συναλλαγές. Όλες αυτές οι μεταβολές αποτυπώνονται στις μεταβολές των τιμών των τίτλων των χρηματοοικονομικών επενδύσεων και κατά επέκταση των αποδόσεων και των επιτοκίων. Κατά συνέπεια, οι επενδυτές και οι επιχειρήσεις με αυτοτελή και υπεύθυνη διοίκηση είναι σε θέση να σταθμίζουν έγκαιρα και πιθανόν να προλαμβάνουν την επέλευση τυχόν δυσμενών εξελίξεων ή να αξιοποιούν επενδυτικές ευκαιρίες που αναδύονται, πριν σπεύσουν ίσως άλλοι να εκμεταλλευτούν (αρκεί να υπάρχει επαρκής πληροφόρηση και να γίνεται σωστή στάθμιση και αξιολόγηση ότι οι συνθήκες πρόκειται να μεταβληθούν ουσιαδώς).

Η αποτελεσματική εκτέλεση της κοινωνικό-οικονομικής αποστολής των χρηματοοικονομικών αγορών είναι ευρύτερα θέμα σωστής αξιολόγησης και προβλέψεων της μελλοντικής πορείας και των τάσεων των αγορών αυτών από επενδυτές, επιχειρήσεις και φορείς της νομισματικής πολιτικής. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να στηρίζεται σε σταθερά και αξιόπιστα κριτήρια και σε διαδικασίες εφαρμογής τους.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση στηρίζεται στην ταξινόμηση των αγορών με βάση τα διαρθρωτικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά τους, προκειμένου να βοηθηθεί ο επενδυτής στην επενδυτική και χρηματοδοτική του επιλογή. Εν τούτοις, μετά τη βασική αυτή ανάλυση που ακολουθεί παρακάτω, χρήσιμο είναι ο επενδυτής να αποκτήσει μια βαθύτερη αντίληψη για τη θεσμική συγκρότηση των χρηματοοικονομικών αγορών. Σε αυτό θα διευκολυνθεί με την αναφορά σε κάποιο πρότυπο, που είναι η λεγόμενη (τέλεια αγορά), (perfect market), σε τρόπο ώστε να κατανοήσει τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά των αγορών τα οποία παρουσιάζουν έντονη αλληλεξάρτηση μεταξύ τους.

1.6.1.6 ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Οι χρηματοοικονομικές αγορές χωρίζονται κατά παράδοση και για λόγους παρουσίασης και κατανόησης όχι επειδή είναι σαφώς διαχωρισμένες σε δύο μεγάλες κατηγορίες (όπως φαίνεται και στο σχήμα)

Βασικό κριτήριο της συμβατικής διάκρισης είναι η χρονική διάρκεια σε βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επενδύσεις και χρηματοδότηση. Με βάση το κριτήριο αυτό γίνεται ταξινόμηση σε αγορά χρήματος ή Χρηματαγορά (Money market) και σε αγορά κεφαλαίου ή Κεφαλαιαγορά (Capital market). Ειδικότερα η χρηματαγορά, καλύπτει τη δημιουργία και τη διαπραγμάτευση απαιτήσεων που είναι στενά υποκατάστατα του χρήματος. Στην χρηματαγορά εκδίδονται και συναλλάσσονται τίτλοι που έχουν βραχυπρόθεσμη διάρκεια (μέχρι ενός έτους), όπως είναι τα έντοκα γραμμάτια του δημοσίου, τα διαπραγματεύσιμα πιστοποιητικά κλπ αποδεικτικά καταθέσεων, κλπ. Οι τίτλοι της χρηματαγοράς είναι καταρχήν εύκολα ρευστοποιήσιμοι και χωρίς μεγάλες απώλειες απόδοσης ιδιαίτερα εφόσον υπάρχουν αναπτυγμένες δευτερογενείς αγορές.

Στην κεφαλαιαγορά γίνεται διαπραγμάτευση και ανταλλαγή μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων απαιτήσεων. Σε αυτήν προσφεύγουν οι επιχειρήσεις και το δημόσιο, προκειμένου να αποκτήσουν κεφάλαια μακροπρόθεσμης διάρκειας. Η άντληση κεφαλαίων

από την αγορά αυτή πραγματοποιείται μέσω της έκδοσης και διάθεσης στο επενδυτικό κοινό, μετοχών και ομολογιών των επιχειρήσεων και μακροπρόθεσμων κρατικών ομολογιών του δημοσίου ή με μακροπρόθεσμη τραπεζική δανειοδότηση. Κατά συνέπεια στην αγορά κεφαλαίου πωλούνται και αγοράζονται αξιόγραφα μακροχρόνιας διάρκειας. Η Χρηματαγορά και η Κεφαλαιαγορά απαρτίζονται από δύο επιμέρους κατηγορίες αγορών:

1.6.1.7 ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΑΓΟΡΑ (PRIMARY MARKETS)

Είναι η αγορά από την οποία πραγματοποιείται η μακροπρόθεσμη άντληση κεφαλαίων, με σκοπό οι χρηματικοί πόροι που συγκεντρώνονται να επενδυθούν σε παραγωγικά κεφάλαια. Με άλλα λόγια είναι η δημιουργία ενός μηχανισμού διευκόλυνσης της μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης επιχειρηματικών έργων παγίων επενδύσεων με παράλληλη ικανοποίηση της επιθυμίας των επενδυτών για υψηλές αποδόσεις και χαμηλό κίνδυνο των τοποθετήσεων τους. Ο βαθμός συνεπίτευξης των παραπάνω εξαρτάται από την δημιουργία ανταγωνιστικών συνθηκών και αποτελεί κριτήριο ανάπτυξης και αποτελεσματικότητας του θεσμού της κεφαλαιαγοράς. Αντλούνται κεφάλαια από τους εκδότες με πώληση μετοχών και ομολόγων και μέσης διάρκειας με πώληση ομολόγων. Οι κύριοι πρωταγωνιστές στην αγορά αυτή είναι οι εκδότριες εταιρίες (ιδιωτικές ή δημόσιες), οι ανάδοχοι και οι επενδυτές. Οι επενδυτές ή αγοραστές αξιόγραφων, αγοράζουν τις νέες αξίες από τους αντιπρόσωπους των εταιριών που τα έχουν εκδώσει. Οι αντιπρόσωποι συνήθως είναι ανάδοχοι, οι τράπεζες και το χρηματιστήριο αξιών. Τα χρήματα από την πώληση νέων αξιόγραφων εισπράττονται από τον εκδότη των αξιόγραφων.

Κύριες πηγές και μορφές (ροές) κεφαλαίων για μακροχρόνιες επενδύσεις, είναι οι παρακάτω:

Οι αποταμιεύσεις των νοικοκυριών

Οι αποταμιεύσεις των ασφαλιστικών εταιριών και των ασφαλιστικών ταμείων

Οι αποταμιεύσεις από τα αδιάθετα κέρδη των επιχειρήσεων

Οι αποταμιεύσεις του κράτους (όταν τα έσοδα είναι μεγαλύτερα από τα έξοδα).

Στην πρωτογενή κεφαλαιαγορά γίνεται έκδοση, διάθεση και πώληση νέων εκδόσεων τίτλων από τις επιχειρήσεις. Αυτό μπορεί να γίνει και μέσω ειδικών τραπεζών (Investment Bank) με κάποιο κέρδος (πωλούν δηλαδή τα αξιόγραφα σε υψηλότερη τιμή). Η πώληση των αξιόγραφων μπορεί να γίνει μέσω:

1 Αναδοχής (underwriting), όπου ένας ανάδοχος (underwriter), αναλαμβάνει να οπισθογραφήσει τα αξιόγραφα.

2 Ιδιωτικών τοποθετήσεων (private placements) όπου ο εκδότης των αξιόγραφων τα πουλάει απευθείας στο κοινό (χωρίς μεσάζοντα).

1.6.1.8 ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΑΓΟΡΑ (SECONDARY MARKETS) – ΧΡΗΜΑΤΗΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ

Πρόκειται για την αγορά στην οποία διαπραγματεύονται τα χρεόγραφα (μετοχές, ομολογίες, Κλπ) που δεν προσφέρονται στους επενδυτές για πρώτη φορά. Εκεί γίνεται η άμεση διαπραγμάτευση των τίτλων μετά την ολοκλήρωση διαδικασιών της Πρωτογενούς Αγοράς. Δηλαδή στα χρηματιστηριακά πωλούνται και αγοράζονται αξίες οι οποίες αποκτήθηκαν στην προηγούμενη αγορά (κεφαλαιαγορά) είτε δημιουργήθηκαν σε άλλες αγορές. Ο βασικός σκοπός της ύπαρξης της δευτερογενούς αγοράς είναι η παροχή δυνατότητας στους κατόχους των διαπραγματευόμενων μετοχών, να πουλούν τους τίτλους τους σε επενδυτές που ενδιαφέρονται να το αγοράσουν σε μια συγκεκριμένη τιμή, η οποία καθορίζεται από τις επικρατούσες δυνάμεις προσφοράς και ζήτησης. Με άλλα λόγια δίνει στους επενδυτές πρόσθετες δυνατότητες για άμεση ρευστοποίηση των επενδύσεων τους, στην περίπτωση που ενσκήψουν απρόβλεπτα γεγονότα και ανακύψουν έκτακτες ανάγκες, το <πρoληπτικό κίνητρο>. Παρόμοια οι επενδυτές έχουν δυνατότητες επεναθεώρησης και αναπροσαρμογής του χαρτοφυλακίου το οποίο είχαν επιλέξει στο παρελθόν, αφότου διαπιστώσουν ότι έχει επέλθει ολική μεταβολή των συνθηκών των αγορών και το χαρτοφυλάκιο δεν ανταποκρίνεται πλέον στους στόχους που έχουν θέσει. Η ύπαρξη και η αποτελεσματική λειτουργία μιας δευτερογενούς αγοράς συνεπάγεται μείωση του κινδύνου των επενδύσεων και μειωτική επίδραση στην ελάχιστη απαιτούμενη απόδοση της επένδυσης, μείωση του <κόστους του χρήματος> για τις επιχειρήσεις και θετική επίδραση στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και της οικονομίας.

Οι αγοροπωλησίες των αξιών γίνονται μεταξύ των επενδυτών, μέσω των υπηρεσιών των εκπροσώπων των χρηματιστηριακών εταιριών.

Στη δευτερογενή αγορά οι συναλλαγές με αξιόγραφα δε δημιουργούν νέα, απλά τα υπάρχοντα αξιόγραφα αλλάζουν ιδιοκτήτες. Οι συναλλαγές δεν επηρεάζουν άμεσα την εταιρία που τα έχει εκδώσει. Ο εκδότης δεν εισπράττει χρήματα. Τα χρήματα εισπράττονται από τον πωλητή και καταβάλλονται από τον νέο αγοραστή.

Η εκδότης εταιρία επηρεάζεται έμμεσα (αλλά σημαντικά), με την έννοια ότι οι μεταβολές στις τιμές των αξιόγραφων στην δευτερογενή αγορά επηρεάζουν την αγοραία αξία (χρηματιστηριακά) της εταιρίας. Οι δύο αγορές αξιών, η πρωτογενής και δευτερογενής δεν είναι ανεξάρτητες η μια από την άλλη. Η υγιής λειτουργία της μιας συντελεί στην αποτελεσματικότητα της άλλης.

Τα Χρηματιστηριακά Αξιών παρέχουν το χώρο, ορίζουν τους κανόνες και εφαρμόζουν τους μηχανισμούς προστασίας των επενδυτών. Ειδικότερα σε αυτά:

- √ Ρευστοποιούνται εύκολα οι αξίες
- √ Εξασφαλίζεται η ομαλή εκτέλεση των πράξεων και κάθε είδους συναλλαγής
- √ Ορίζεται η δίκαιη τιμή, η οποία καθορίζεται από τις επικρατούσες δυνάμεις της αγοράς, προσφορά και ζήτηση.

Επιπλέον,

- Μεταφέρονται ή καλύπτονται κίνδυνοι χρηματοδότησης και συναλλαγών.
- Βοηθείται έμμεσα η χρηματοδότηση εταιριών
- Παρέχεται πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού και υποβοηθείται η προστασία του.

1.6.1.9 ΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ (ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ)

Οι Χρηματοπιστωτικές αγορές μεταφοράς κεφαλαίων σε:

◇ Χρηματαγορά ή Αγορά Χρήματος

- Τραπεζική
- Βραχυπρόθεσμων χρεογράφων
- Συναλλάγματος

◇ Κεφαλαιαγορά

- Αγορά Μακροπρόθεσμων Δανειακών Τίτλων (Ομολόγων)
- Αγορά Μετοχικών Κεφαλαίων
-

Αγορές μεταφοράς Κινδύνου – Προθεσμιακές Αγορές και Αγορές Παραγωγών

◇ Αγορά Options

- Μετοχών
- Νομισμάτων
- Δεικτών
- **Future options πάνω σε:**
- Εμπορεύματα
- Νομίσματα
- Επιτόκιο
- Δείκτες

◇ Αγορά Futures

- Εμπορευμάτων
- Δεικτών
- Επιτοκίων
- Συναλλάγματος

◇ Swaps και Forwards

1.6.2 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΕΣ

Μέσω των θεσμών αυτών οι αποταμιευτές μπορούν και προσφέρουν έμμεσα κεφάλαια σε όσους επιθυμούν να δανειστούν.

- Τράπεζες
- Αμοιβαία Κεφάλαια
- Πιστωτικές συνεταιριστικές ενώσεις
- Συνταξιοδοτικά αμοιβαία κεφάλαια
- Ασφαλιστικές εταιρίες
- Τοκογύφοι

Κάθε εύρωστη και υγιής οικονομία χρειάζεται ένα χρηματοοικονομικό σύστημα ικανό να μεταφέρει κεφάλαια από τις πλεονασματικές οικονομικές μονάδες (αυτές που αποταμιεύουν την τρέχουσα διαχείριση) στις ελλειμματικές οικονομικές μονάδες, δηλαδή εκείνες που δανείζονται για να επενδύσουν στις παραγωγικές ευκαιρίες που έχουν επισημάνει.

Το χρηματοοικονομικό σύστημα είναι αρκετά πολύπλοκο τόσο στην διάρθρωση όσο και στην λειτουργία του. Υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί τύποι χρηματοοικονομικών τραπεζών, όπως τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρίες, αμοιβαία κεφάλαια, και άλλοι θεσμικοί επενδυτές, που δραστηριοποιούνται στις αγορές κεφαλαίων κλπ. Πυρήνας του χρηματοοικονομικού τομέα είναι το τραπεζικό σύστημα το οποίο συναπαρτίζεται από την κεντρική τράπεζα, τις εμπορικές τράπεζες και τους ειδικούς πιστωτικούς οργανισμούς.

Οι εμπορικές τράπεζες ασχολούνται με πάσης φύσεως τραπεζικές εργασίες διαμεσολαβώντας μεταξύ πλεονασματικών και ελλειμματικών μονάδων. Οι ειδικοί πιστωτικοί οργανισμοί διαθέτουν άδεια για τη διεξαγωγή περιορισμένων τραπεζικών εργασιών. Παραδείγματα ειδικών πιστωτικών οργανισμών είναι οι τράπεζες που εξειδικεύονται στη στεγαστική και κτηματική πίστη, οι επενδυτικές τράπεζες που εξειδικεύονται στη χρηματοδότηση μακροπρόθεσμων επενδύσεων.

Ο ευρύτερος χρηματοοικονομικός τομέας περιλαμβάνει εκτός του τραπεζικού συστήματος και μια σειρά εταιριών που συνήθως ονομάζονται <θεσμικοί επενδυτές>, όπως είναι οι εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, τα αμοιβαία κεφάλαια, τα συνταξιοδοτικά ταμεία, οι ασφαλιστικές εταιρίες κλπ. Στην Ελλάδα και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες υφίσταται ένα μικτό σύστημα ομίλων. Οι μεγάλοι τραπεζικοί όμιλοι συμπεριλαμβάνουν ένα πλήθος εταιριών, που καλύπτουν όλο το φάσμα των διαμεσολαβητικών χρηματοοικονομικών εργασιών αξιοποιώντας τις οικονομίες κλίμακας και της οικονομίες εύρους που προκύπτουν από τις συμπληρωματικές δραστηριότητες.

Ο ρόλος των διαμεσολαβητών είναι να διευκολύνουν και να επιταχύνουν τη ροή του χρήματος και γενικότερα τις άλλες διαδικασίες. Στις αρμοδιότητές τους περιλαμβάνεται και η προστασία των συμφερόντων τους.

1.6.2.1 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΤΩΝ

- Παρέχουν συγκεκριμένες υπηρεσίες που έχουν στόχο την μεγαλύτερη απόδοση, από την τοποθέτηση διαθέσιμων χρηματικών πόρων καθώς και τον οικονομικότερο τρόπο εξεύρεσης χρηματικών πόρων.
- Μετασχηματίζουν σχετικά βραχυχρόνιες τοποθετήσεις σε μακροχρόνιες χορηγήσεις. Η δυνατότητα τους αυτή οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι ο μεγάλος αριθμός των τοποθετούντων κεφαλαίων στους οργανισμούς αυτούς δεν αποσύρονται μαζικά.
- Τέλος, τον μετασχηματισμό και την μείωση κινδύνου. Είναι γεγονός ότι σε ατομικό και σε επιχειρηματικό επίπεδο, ο δανεισμός με την προοπτική επανάκτησης κεφαλαίων του σε μελλοντικό χρόνο εμπεριέχει πάντοτε ποικιλία κινδύνων. Οι χρηματοπιστωτικοί μεσολαβητές είναι σε θέση να διαμοιράζουν τέτοιους κινδύνους ανάλογα με την φερεγγυότητα αλλά και τα στοιχεία του κάθε εξατομικευμένου δανειζόμενου.

1.6.2.2 ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το τραπεζικό σύστημα αποτελεί την καρδιά του χρηματοπιστωτικού συστήματος μιας χώρας. Σε αυτό εντάσσονται οργανισμοί που κατέχουν τον ρόλο του διαμεσολαβητή ανάμεσα σε αποταμιευτές και πιστούχους, εξασφαλίζοντας τον μετασχηματισμό της ρευστότητας. Το τραπεζικό σύστημα συμβάλλει στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας με την τόνωση της εγχώριας ζήτησης, την χρηματοδότηση δυναμικών κλάδων της οικονομίας και καινοτόμων επενδυτικών πρωτοβουλιών. Η αποτελεσματικότητα της συμβολής του εξαρτάται από την ύπαρξη αξιόπιστου θεσμικού πλαισίου το οποίο ρυθμίζει την λειτουργία της κοινωνίας σε οικονομικό επίπεδο και στηρίζει τις αναπτυξιακές διαδικασίες. Το σύστημα αυτό αποτελείται από δύο είδη τραπεζών, την κεντρική τράπεζα και τις εμπορικές τράπεζες. Η κεντρική τράπεζα αποτελεί τον συντονιστή των εγχώριων τραπεζών όσον αφορά την γενική πολιτική τους και έχει την δυνατότητα να ελέγχει τις εμπορικές τράπεζες.

Αναλυτικότερα η κεντρική τράπεζα:

- Οριοθετεί τα επιτόκια των τραπεζών μέσω του καθορισμού του επιτοκίου δανεισμού της θέτοντας έτσι κατευθυντήριες γραμμές για τις υπόλοιπες τράπεζες
- Ελέγχει και μεταβάλλει την προσφορά εγχώριου χρήματος, με την έκδοση και την ρευστοποίηση ομολόγων ή με την εκτύπωση χρήματος σε επιθυμητά επίπεδα, σε αντιστοιχία με την εξέλιξη μακροοικονομικών μεγεθών της οικονομίας. Αυτό σημαίνει ότι η κεντρική τράπεζα είναι ένα από τα βασικά όργανα δημοσιονομικής πολιτικής.
- Διεξάγει έρευνες και μελέτες σχετικά με τον ιδιωτικό και επιχειρηματικό διορισμό, με την στατιστική επεξεργασία των ευρημάτων και την διεξαγωγή πορισμάτων για την πορεία της οικονομίας του κράτους.

- Έχει την αρμοδιότητα του τραπεζίτη της κυβέρνησης, δηλαδή εγγυάται ότι η κυβέρνηση θα μπορεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όταν αντιμετωπίσει δημοσιονομικό έλλειμμα.

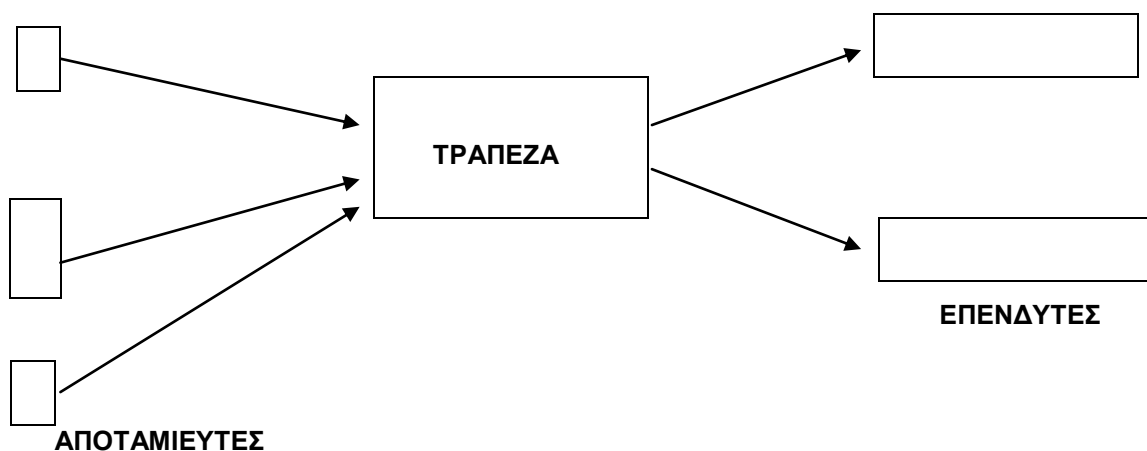
Οι εμπορικές τράπεζες συμμετέχουν στο χρηματοπιστωτικό σύστημα με σκοπό την ικανοποίηση των συναλλαγματικών αναγκών των καταναλωτών. Διαχειρίζονται με ορθολογικό τρόπο τα επίπεδα συναλλαγματικών διαθέσιμων κεφαλαίων, είτε επειδή επιδιώκουν το αόριστο, είτε επειδή τους το επέβαλλε η κεντρική τράπεζα.

Αναλυτικότερα οι εμπορικές τράπεζες:

- Λειτουργούν ως μεσολαβητές μεταξύ των αποταμιευτών και των επενδυτών
- Επηρεάζουν την προσφορά του χρήματος
- Είναι υποχρεωμένοι να κρατούν το ποσοστό, που καθορίζεται από την κεντρική τράπεζα, των καταθέσεων σε ρευστά διαθέσιμα και δανείζουν το υπόλοιπο τους.

1.6.2.3 ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Ο παραδοσιακός ρόλος των τραπεζών είναι αυτός του διαμεσολαβητή ανάμεσα σε αποταμιευτές και πιστούχους. Οι τράπεζες διαχειρίζονται το παθητικό τους χορηγώντας δάνεια, δημιουργώντας έτσι το ενεργητικό τους. Εναλλακτικά, μπορούμε να πούμε ότι οι τράπεζες διαχειρίζονται το ενεργητικό τους, το οποίο χρηματοδοτείται από καταθέσεις ή άλλα στοιχεία του παθητικού.

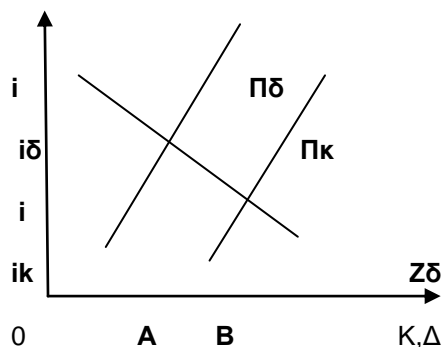
Για να παρουσιάσουμε με τον απλούστερο δυνατό τρόπο το διαμεσολαβητικό ρόλο των τραπεζών, θα χρησιμοποιήσουμε τη διαγραμματική ανάλυση μιας αγοράς δανειακών κεφαλαίων. Στον κατακόρυφο άξονα του σχήματος μετρούμε το r επιτόκιο (i), ενώ στον οριζόντιο άξονα μετρούμε τον όγκο των αποταμιεύσεων (K) και των δανείων (Δ). Υποθέτουμε ότι το επιτόκιο είναι εξωγενώς καθοριζόμενο είτε από κάποια νομισματική αρχή είτε από τις διεθνείς αγορές, έτσι ώστε μια τράπεζα είναι δυνατόν να το επηρεάσει. Σε αυτό το αναλυτικό πλαίσιο, η τράπεζα αντιμετωπίζει μια καμπύλη προσφοράς καταθέσεων (Π_k) και μια καμπύλη προσφοράς δανείων (Π_Δ) με θετική κλίση. Τούτο σημαίνει ότι η τράπεζα θα δέχεται περισσότερες καταθέσεις και θα χορηγεί περισσότερα δάνεια όσο μεγαλύτερο είναι το ύψος των επιτοκίων. Τέλος, η καμπύλη (Z_Δ) αναπαριστά τη ζήτηση για δάνεια σε κάθε επίπεδο επιτοκίου, η οποία όπως είναι φυσικό έχει αρνητική κλίση.

Σε κατάσταση ισορροπίας η τράπεζα καταβάλλει ένα επιτόκιο ύψους (ik) στους αποταμιευτές και επιβάλλει ένα επιτόκιο ύψους ($i\Delta$) στους πιστούχους. Το περιθώριο κέρδους (s_{spread} ή es_{cart}) της τράπεζας είναι ίσο με $i\Delta - ik$ και πρέπει να υπερκαλύπτει το λειτουργικό κόστος, το κόστος κεφαλαίου, τα ασφάλιστρα κινδύνου που επιβαρύνουν τα δάνεια και τις πληρωμές φόρων. Υπό μια έννοια το περιθώριο ($i\Delta - ik$) αντανακλά το κόστος που πληρώνει συνολικά η κοινωνία για τις διαμεσολαβητικές υπηρεσίες των τραπεζών. Είναι εύλογο ότι το περιθώριο κέρδους συρρικνώνεται όσο ενισχύεται ο ανταγωνισμός στην χορήγηση δανείων. Ο όγκος των καταθέσεων και των χορηγήσεων είναι η ποσότητα O_A .

Εάν δεν υπήρχε κόστος διαμεσολάβησης, το επιτόκιο ισορροπίας της αγοράς θα ήταν i . Ο όγκος των αποταμιευτικών πόρων και συνεπώς των δανειακών κεφαλαίων θα αυξανόταν σε O_B . Ωστόσο ακόμη και αν δεν υπήρχαν τράπεζες, θα υπήρχε κόστος διαμεσολάβησης, και μάλιστα θα ήταν πολύ υψηλότερο. Για παράδειγμα εάν δεν υπήρχαν τράπεζες ο υποψήφιος δανειστής θα έπρεπε να εκτιμήσει ο ίδιος τον πιστωτικό κίνδυνο για κάθε υποψήφιο δανειολήπτη και να προβεί σε τιμολόγηση τόσο του επασφάλιστρου κινδύνου όσο και την υπηρεσία αξιολόγησης του κινδύνου που πρόσφερε. Σε αυτή την περίπτωση, το κόστος για να έρθουν σε επαφή οι ελλειμματικές με τις πλεονασματικές οικονομικές μονάδες θα ήταν ιδιαίτερα υψηλό. Η ύπαρξη επομένως του τραπεζικού συστήματος εξασφαλίζει χαμηλό κόστος διαμεσολάβησης.

Πράγματι, μια λύση στο πρόβλημα του υψηλού κόστους συναλλαγών είναι η συγκέντρωση των κεφαλαίων πολλών αποταμιευτών. Αυτό διότι έτσι γίνεται αξιοποίηση των οικονομιών κλίμακας, δηλαδή η μείωση του κόστους συναλλαγών ανά επενδυμένο ευρώ όταν το μέγεθος των συναλλαγών ανέρχεται.

Η ύπαρξη οικονομιών κλίμακας στις χρηματοοικονομικές αγορές εξηγεί για πιο λόγο υπάρχουν όχι μόνο τα τραπεζικά συστήματα αλλά και οι αποκαλούμενοι θεσμικοί επενδυτές. Για παράδειγμα, μια εταιρία αμοιβαίου κεφαλαίου είναι ένας διαμεσολαβητής που διαχειρίζεται χρήματα αποταμιευτών, προβαίνοντας σε τοποθετήσεις σε ομολογιακούς ή μετοχικούς τίτλους. Επειδή προβαίνει σε αγορές μεγάλου αριθμού τεμαχίου, διαθέτει το πλεονέκτημα του μειωμένου κόστους συναλλαγής. Η εξοικονόμηση πόρων μετακυλύετε στον ατομικό επενδυτή (πλάτη του αμοιβαίου κεφαλαίου).

1.7 ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

Οι θεσμικοί επενδυτές είναι οι οργανισμοί που έχουν μαζεμένα τεράστια ποσά χρημάτων και τα επενδύουν σε επιχειρήσεις είτε αγοράζοντας μετοχές στο χρηματιστήριο είτε με άλλα επενδυτικά προϊόντα. Θεσμικοί επενδυτές μπορεί να είναι τράπεζες, εταιρίες ασφαλειών, ταμεία συντάξεων, εταιρίες αμοιβαίων κεφαλαίων (mutual funds) και ταμεία εξασφάλισης (hedge funds). Οι θεσμικοί επενδυτές αποκτούν ουσιαστικά κεφάλαιο από τις αποταμιεύσεις και τις πιστώσεις των πελατών της. Οι εταιρίες επενδύσεων κρατούν ένα μεγάλο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων σε πολλές επιχειρήσεις με σκοπό εάν μια επιχείρηση στην οποία έχουν επενδύσει πτωχεύσει να αποτελεί μικρό μερίδιο του χαρτοφυλακίου της. Επιπλέον οι θεσμικοί επενδυτές έχουν μεγάλη επιρροή στην διοίκηση των επιχειρήσεων στις οποίες έχουν επενδύσει επειδή συχνά λόγω του μεγάλου αριθμού μετοχών που αγοράζουν έχουν δικαίωμα ψήφου στο διοικητικό συμβούλιο. Έτσι μπορούν να ελέγξουν πολλές επιχειρήσεις. Επίσης επειδή έχουν την ελευθερία να αγοράζουν και να πουλάνε μαζικές ποσότητες μετοχών μπορούν να επηρεάσουν το ποια επιχείρηση θα συνεχίσει να λειτουργεί κερδοφόρα και ποια θα αναγκαστεί να κλείσει ή να αναζητήσει αγοραστή.

Αναλυτικότερα οι εταιρίες αμοιβαίων κεφαλαίων και τα ταμεία εξασφάλισης:

- Συγκεντρώνουν κεφάλαια από διάφορους επενδυτές και δημιουργούν μια ενιαία επένδυση υπό κοινή διαχείριση
- Οι επενδυτές έχουν το δικαίωμα να ρευστοποιήσουν ανά πάσα στιγμή και να συμμετέχουν στα κέρδη / ζημιές ανάλογα με το ποσοστό που έχουν τοποθετήσει.

Η διαφορά τους είναι ότι στα ταμεία εξασφάλισης υπάρχουν δύο τύποι επενδύσεων, η ανοικτού και η κλειστού τύπου. Στις ανοικτού τύπου υπάρχει ένα κατώτατο όριο επένδυσης, το οποίο είναι και πολύ υψηλό, ενώ στις κλειστού τύπου οι συμμετέχοντες επιλέγονται από τον διαχειριστή.

1.8 ΣΤΑΔΙΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Όταν ολοκληρωθεί ο κύκλος της συμφωνίας μιας χρηματοδοτικής απαίτησης έπεται η διαδικασία της επιστροφής αυτής, όπου μπορεί να γίνει ενιαία ή σταδιακά.

Τα στάδια που εντοπίζονται είναι τα εξής:

1° Εντοπισμός της ανάγκης όπου συνεπάγεται η έκδοση συναλλαγματικής. Έχει σχέση με την πρώιμη δημιουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ειδικότερα το πρώτο στάδιο ξεκινά με την ανάγκη χρηματοδότησης των ελλειμματικών οικονομικών μονάδων από τις πλεονασματικές.

2° Το επόμενο επίπεδο είναι προσανατολισμένο στους διαμεσολαβητές και στο ρόλο που καλούνται να επιτελέσουν στη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

3° Στάδιο αποδέσμευσης το οποίο στη συνέχεια ασχολείται με την τιτλοποίηση των χρηματοπιστωτικών αγορών.

4° Στάδιο τιτλοποίησης των εγγράφων. Κυρίαρχα στοιχεία του είναι η αμεσότητα και η εγκυρότητα γενικότερα η εύκολη και γρήγορη διάθεση πληροφοριών.

1.9 ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΥΘΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Οι προϋποθέσεις για την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος μπορούν να παρουσιαστούν συγκεντρωτικά ως εξής:

√ Η σταθερότητα τιμών, καταπολέμηση του πληθωρισμού. Είναι γνωστό ότι αν δεν υπάρχει διατήρηση της αξίας παρατηρείται:

A) Τάση για αύξηση της κατανάλωσης

B) Η μείωση των επενδύσεων

√ Δεύτερο στοιχείο που θα συμβάλει είναι η αποθάρρυνση της κατανάλωσης, αφού η υπερκατανάλωση σχετίζεται άμεσα με την καταναλωτική κουλτούρα.

√ Κατόπιν, η αποθάρρυνση του αποθησαυρισμού. Η διατήρηση περιουσιακών στοιχείων στην μορφή υλικών αγαθών και όχι σε μορφή χρήματος – ρευστού, αποτελεί τροχοπέδη στην αβίαστη και ομαλή ροή του χρήματος, δεν διευκολύνει τις επενδύσεις και γενικότερα δεν διευκολύνει καθόλου την ανάπτυξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Αυτό με τη σειρά του εμποδίζει την οικονομική ανάπτυξη. Αιτία του φαινομένου του αποθησαυρισμού είναι η μη εμπιστοσύνη των ανθρώπων στο χρήμα.

√ Ύπαρξη κανονιστικού / ρυθμιστικού πλαισίου που ρυθμίζεται από κανονιστική αρχή. Απαιτείται η ύπαρξη ελέγχου – εποπτείας κανόνων. Την εκτέλεση αυτού του έργου αναλαμβάνουν οι εποπτικές αρχές με σκοπό την ενίσχυση του αισθήματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας των συμμετεχόντων.

√ Τέλος, πρέπει να διασφαλίζεται από το σύστημα η απρόσκοπτη γρήγορη φθινή παροχή, έγκυρων, έγκαιρων πληροφοριών, σχετικών με τις τιμές των συναλλαγών ώστε να βοηθούν άμεσα τη λήψη ορθών επενδυτικών αποφάσεων. Γενικότερα να επικρατεί πλήρης διαφάνεια.

Μετά τις προϋποθέσεις για εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, η ομαλή και εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος δεν σχετίζεται άμεσα με την οικονομική πορεία μιας χώρας αλλά εμμέσως βοηθά στην ανάπτυξη της οικονομίας της. Η ανάπτυξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος συμβάλλει στην ανάπτυξη του εισοδήματος σε μακροπρόθεσμο.

1.10 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ – ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

Το χρηματοοικονομικό σύστημα αποτελείται από:

- 1) Ενδιάμεσους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, οι οποίοι φέρνουν έμμεσα σε επαφή πρόσωπα που αναζητούν εισοδήματα από τα κεφάλαια τους και πρόσωπα που αναζητούν εισοδήματα από τα κεφάλαια τους και πρόσωπα που αναζητούν να εξασφαλίσουν πίστωση. Ωστόσο, οι δανειολήπτες έχουν, επίσης, τη δυνατότητα να αποκτήσουν κεφάλαια απευθείας από τις χρηματοοικονομικές αγορές εκδίδοντας αξιόγραφα. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα πιστωτικά ιδρύματα, οι ασφαλιστικές εταιρίες, τα επαγγελματικά συνταξιοδοτικά ταμεία, οι εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, τα συλλογικά επενδυτικά σχέδια κλπ.
- 2) Χρηματοοικονομικές αγορές, οι οποίες λειτουργούν ως μέσο διοχέτευσης των πλεοναζόντων κεφαλαίων από τους δανειοδότες στους δανειολήπτες. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι αγορές χρήματος και κεφαλαίου.
- 3) Υποδομές των χρηματοοικονομικών αγορών, οι οποίες επιτρέπουν τη μετάβαση των πληρωμών καθώς και τη διαπραγμάτευση, την εκκαθάριση και τον διακανονισμό των συναλλαγών. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συστήματα πληρωμών, εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών.

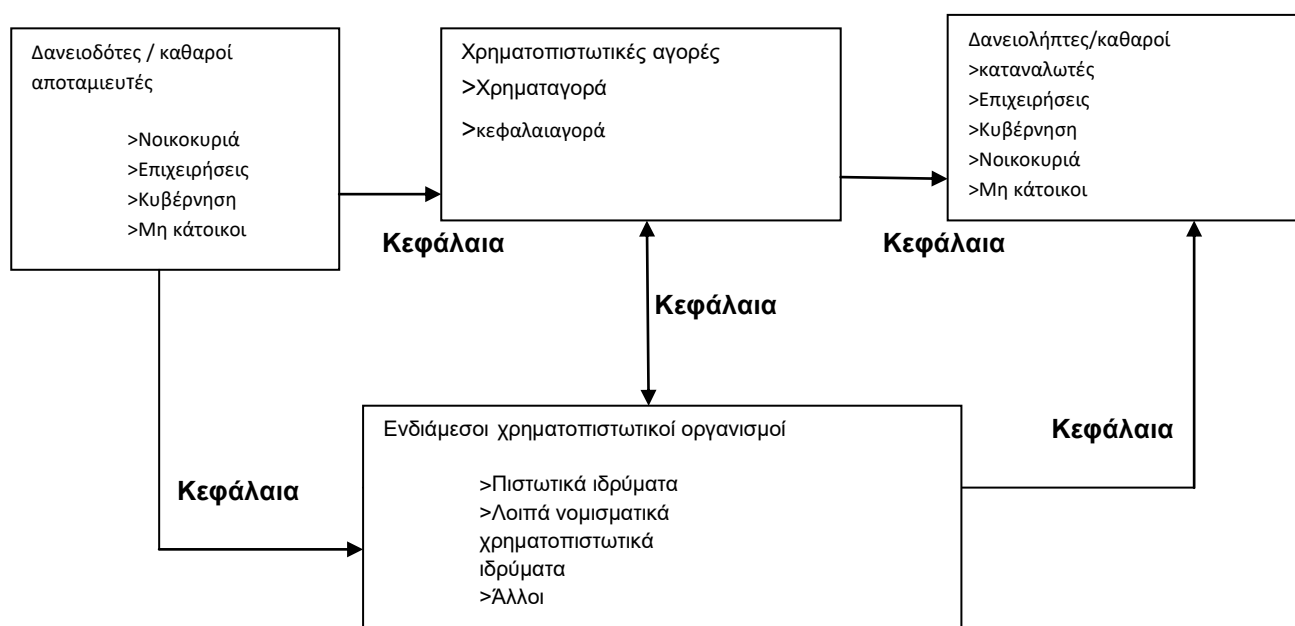
Ένα σταθερό χρηματοοικονομικό σύστημα αποτελεί κύριο συστατικό μιας υγιούς και επιτυχημένης οικονομίας. Το κοινό πρέπει να έχει εμπιστοσύνη ότι το σύστημα είναι ασφαλές και σταθερό και λειτουργεί ομαλά, παρέχοντας ουσιώδεις υπηρεσίες στην ευρύτερη οικονομία σε συνεχή βάση. Είναι σημαντικό όπως τυχόν προβλήματα σε επί μέρους τομείς δεν παρεμποδίζουν την απρόσκοπτη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

1.11 ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΑΙ ΑΓΓΛΟΣΑΞΟΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Στο ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό σύστημα το μεγαλύτερο μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του συνίσταται σε τραπεζικές καταθέσεις και σε άμεσα δάνεια (bank – based financial system). Το αγγλοσαξονικό επενδύει στις χρηματοπιστωτικές αγορές και αποτελείται από πολλούς επενδυτικούς βραχίονες, όπως τα ομόλογα, τα παράγωγα, τα cds και τις μοχλεύσεις (market – based financial system). Μπορεί να ειπωθεί ότι το ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό σύστημα ακολουθεί συντηρητικές κατευθύνσεις με μικρές αποδόσεις, σε αντίθεση με το αγγλοσαξονικό το οποίο είναι ριψοκίνδυνο αλλά πιο δελεαστικό διότι προσφέρει υψηλότερες αποδόσεις. Το ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό κατέχει μεγαλύτερα ποσοστά πραγματικού χρήματος, ενώ το αγγλοσαξονικό κατέχει πιο πολύ ψεύτικο χρήμα μέσω των μοχλεύσεων για παράδειγμα. Συνέπεια των παραπάνω είναι το αγγλοσαξονικό σύστημα να παράγει μεγαλύτερες οικονομικές φούσκες, που μπορούν να παρομοιαστούν με τις μπαμπούσκες οι οποίες η μία είναι μέσα στην άλλη και το μέγεθος τους όλο μεγαλώνει. Στην σημερινή εποχή ζούμε την κορύφωση της διαμάχης των δύο συστημάτων. Ο πόλεμος των αγορών, μέσω των spreads ως μοχλό εκβιασμού, κατάφερε να οδηγήσει στην πτώση των κυβερνήσεων σε κράτη – μέλη της ευρωπαϊκής ένωσης (όπως Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Ιρλανδία, Ισλανδία). Από εκεί που το κράτος παρουσίαζε μεγαλύτερη επιρροή στο χρηματοπιστωτικό σύστημα λόγω της ευκολότερης παρέμβασης του, τις δύο τελευταίες δεκαετίες παρατηρείται μια στροφή προς τις χρηματοπιστωτικές αγορές γεγονός που είχε σαν αποτέλεσμα την ανάδειξη των αδυναμιών των κρατών στο να αντιμετωπίσουν τις πιέσεις των αγορών.

1.12 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΜΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

ΕΜΜΕΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Πηγή : Κυριαζόπουλος Γεώργιος, Μαυρίδης Δημήτριος, Πετρόπουλος Δημήτριος, Χρήστος Χλιάρας

[Chttp://esdoteilar.gr/files/proceeding/2010/ORA/\(6 final pdf\)](http://esdoteilar.gr/files/proceeding/2010/ORA/(6%20final%20pdf))

2° ΚΕΦΑΛΑΙΟ

2 CAPITAL CONTROLS (ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ)

2.5 Capital controls (Γενικά)

Οι **κεφαλαιακοί έλεγχοι** (γνωστοί και ως capital controls) καθιερώθηκαν στην Ελλάδα τον Ιούνιο του 2015, όταν η κυβέρνηση της Ελλάδας ήρθε στο τέλος της περιόδου παράτασης διάσωσης χωρίς να έχει έρθει σε συμφωνία για περαιτέρω επέκταση με τους πιστωτές της και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποφάσισε να μην αυξηθεί περαιτέρω το επίπεδο της δανειστικής έσχατης προσφυγής (**ELA**) για τις Ελληνικές τράπεζες.

Ως αποτέλεσμα, η Ελληνική κυβέρνηση αναγκάστηκε να κλείσει άμεσα τις Ελληνικές τράπεζες για σχεδόν 20 ημέρες, ωστόσο, από Δευτέρα, 20 Ιουλίου 2015, καταργήθηκε η τραπεζική αργία και όλα τα καταστήματα των τραπεζών είναι ανοικτά για το συναλλακτικό κοινό. Επιπλέον, με τη νέα Πράξη όλες οι τραπεζικές εργασίες επιτρέπονται με εξαίρεση, εκείνες οι οποίες ρητά απαγορεύονται σύμφωνα με την εν λόγω Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου. Πιο συγκεκριμένα, καλούνται να εφαρμόσουν ελέγχους στα τραπεζικά εμβάσματα από Ελληνικές τράπεζες σε ξένες τράπεζες, και τα όρια για αναλήψεις μετρητών για να αποφευχθεί ένα ανεξέλεγκτο Bank – Run και μια πλήρης κατάρρευση του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Οι έλεγχοι κεφαλαίων παραμένουν μέχρι σήμερα.

Θα πρέπει να ξεκαθαριστεί ότι η επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων δεν σηματοδοτεί από μόνη της ούτε έξοδο της χώρας από τη ζώνη του ευρώ, αλλά ούτε και κούρεμα καταθέσεων

Αντίθετα, βέβαιο είναι πως θα προκαλέσει μεγάλη ταλαιπωρία σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις, ενώ παράλληλα θα επηρεάσει αρνητικά , για όσο τουλάχιστον διαρκούν οι κεφαλαιακοί έλεγχοι, και την πορεία της πραγματικής οικονομίας.

2.5.12 Αναλήψεις Μετρητών

Η ανάληψη μετρητών από τους συναλλασσόμενους από τραπεζικό ή ATM δεν μπορούσε να υπερβαίνει ημερησίως το ποσό των 60 ευρώ ανά καταθέτη, ανά τράπεζα. Ωστόσο, παρέχονταν η δυνατότητα μεταφοράς του ημερησίου ορίου των 60 ευρώ σε επόμενη ημέρα ή ημέρες και πάντως το αργότερο στο τέλος της εβδομάδας (κάθε Παρασκευή). Δηλαδή κάθε εβδομάδα ο δικαιούχος μπορούσε να κάνει ανάληψη έως του ποσού των 420 ευρώ κατά ανώτατο όριο.

Η ανάληψη μετρητών σε ξένο νόμισμα από τραπεζικό κατάστημα επιτρέπεται μέχρι του ημερησίου ορίου του ισόποσου (με βάση την ισχύουσα ημερήσια συναλλαγματική ισοτιμία) των 60 ευρώ στο ξένο νόμισμα και στην περίπτωση αυτή ισχύει η δυνατότητα μεταφοράς του ημερησίου ορίου σε επόμενη ημέρα και πάντως το αργότερο στο τέλος της εβδομάδας (κάθε Παρασκευή).

Η ανάληψη μετρητών από τα μέλη των διπλωματικών αποστολών και των έμμισθων προξενικών αρχών επιτρέπεται, καθώς και αποστολή εμβασμάτων στο εξωτερικό, έως του ποσού των 5.000 ευρώ μηνιαίως από έναν, ανά διάδοχο, τραπεζικό λογαριασμό από υπαλλήλους των αναφερόμενων στην παρ. 16 του άρθρου πρώτου της από 18/7/2015 ΠΝΠ διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών, οι οποίοι εξομοιώνονται με τα μέλη των διπλωματικών αποστολών, κατόπιν επίδειξης της ειδικής ταυτότητας που τους εκδίδει το Υπουργείο Εξωτερικών.

2.5.13 Αναλήψεις Μετρητών με Χρεωστική, Πιστωτική ή Προπληρωμένη κάρτα

Η χρεωστική κάρτα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με το ημερήσιο ή και εβδομαδιαίο μέγιστο όριο ανάληψης ποσού που ίσχυε και εντός Ελλάδος.

Σε αντίθεση, η χρησιμοποίηση της πιστωτικής ή της προπληρωμένης κάρτας για αναλήψεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό δεν επιτρέπεται.

Οι πιστωτικές, χρεωστικές και προπληρωμένες κάρτες μπορούν να χρησιμοποιούνται κανονικά για αγορές αγαθών και υπηρεσιών εντός Ελλάδος, μέχρι το όριο που προβλέπει η σύμβασή με την τράπεζα εφόσον οι επιχειρήσεις από τις οποίες γίνεται αγορά των αγαθών ή υπηρεσιών εκκαθαρίζουν τις συναλλαγές καρτών σε λογαριασμό που τηρούν σε τράπεζα που λειτουργεί στην Ελλάδα.

Αντίθετα, εάν οι επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα έχουν εγκαταστήσει τερματικό αποδοχής καρτών πληρωμών (POS) από τράπεζα του εξωτερικού, οι πιστωτικές, χρεωστικές και προπληρωμένες κάρτες που έχουν εκδοθεί από τράπεζες και ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος που λειτουργούν στην Ελλάδα απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται.

Οι κάρτες για αγορές αγαθών και υπηρεσιών μπορούν να χρησιμοποιηθούν και στο εξωτερικό μέχρι το όριο που προβλέπει η σύμβαση με την τράπεζα και εντός του ορίου ποσού το οποίο εγκρίνεται για κάθε τράπεζα ξεχωριστά από την Επιτροπή Εγκρίσεως Τραπεζικών Συναλλαγών. Για αγορές από το internet χρησιμοποιούνται κανονικά οι κάρτες, μέχρι το όριο που προβλέπει η σύμβαση με την τράπεζα, χωρίς περιορισμούς εφόσον τα ηλεκτρονικά καταστήματα εκκαθαρίζουν τις συναλλαγές καρτών σε λογαριασμό που τηρούν σε τράπεζα που λειτουργεί στην Ελλάδα.

Εφόσον τα ηλεκτρονικά καταστήματα εκκαθαρίζουν τις συναλλαγές καρτών σε λογαριασμό που τηρούν σε τράπεζα του εξωτερικού, οι κάρτες μπορούν να χρησιμοποιηθούν μέχρι το όριο της σύμβασης που προβλέπει η τράπεζα, και εντός του ορίου του ποσού το οποίο εγκρίνεται για κάθε τράπεζα ξεχωριστά από την Επιτροπή Εγκρίσεως Τραπεζικών Συναλλαγών.

Ωστόσο, δεν επιτρέπονταν οι ακόλουθες γενικές κατηγορίες συναλλαγών μέσω internet εφόσον τα ηλεκτρονικά καταστήματα εκκαθαρίζουν τις συναλλαγές καρτών σε λογαριασμό που τηρούν σε τράπεζα του εξωτερικού:

- Μεταφορές χρημάτων στο εξωτερικό
- Αγορά έργων τέχνης και δημοπρασίες
- Συναλλαγές με εταιρίες στοιχηματισμού, τυχερά παιχνίδια και video games
- Αγορές σε κοσμηματοπωλεία
- Γενικοί κωδικοί στους οποίους εντοπίζεται πλειοψηφία συναλλαγών που αφορούν σε πορνογραφικό υλικό
- Προσωπικές υπηρεσίες (συνοδοί και ραντεβού)
- Πληρωμές σε φιλανθρωπικές οργανώσεις
- Αγορές ειδών ένδυσης και υπόδησης
- Αγορές οικιακού εξοπλισμού
- Αγορές ηλεκτρονικών ειδών / εξοπλισμού
- Αγορές καλλυντικών
- Αγορές υπηρεσιών εστίασης

Επιτρέπεται η κατάθεση τραπεζικών και ιδιωτικών επιταγών αποκλειστικά και μόνο σε πίστωση τραπεζικού λογαριασμού. Η Πληρωμή επιταγών με μετρητά δεν επιτρέπεται.

2.5.14 ΑΝΟΙΓΜΑ ΝΕΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ (ΟΨΕΩΣ Ή ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΟΣ)

Απαγορεύεται το άνοιγμα νέων λογαριασμών όψεως ή καταθετικοί, εφόσον με το ως άνω άνοιγμα λογαριασμού δημιουργείται νέος κωδικός πελάτη (Customer ID) στην τράπεζα. Απαγορεύεται επίσης η ενεργοποίηση αδρανών λογαριασμών και αναστέλλεται η προθεσμία των άρθρων 7 και 8 του Ν.4151/2013. Ωστόσο, επιτρέπεται το άνοιγμα λογαριασμού μέσω της δημιουργίας νέου κωδικού πελάτη (Customer ID) αποκλειστικά για τις ακόλουθες συναλλαγές, η αναγκαιότητα των οποίων πρέπει να τεκμηριώνεται εγγράφως από τον αρμόδιο φορέα και με την προϋπόθεση υποβολής υπεύθυνης δήλωσης από τον αιτούντα ότι δεν υφίσταται άλλος διαθέσιμος λογαριασμός μέσω του οποίου αυτές μπορούν διενεργηθούν:

- ✓ Η πληρωμή μισθοδοσίας προσωπικού, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης και εξαργύρωσης εργοσήμου.
- ✓ Η πληρωμή υποχρεώσεων του καταθέτη προς την ίδια τράπεζα, που προκύπτουν από συμβάσεις που είχαν καταρτισθεί προ της 28^{ης} Ιουνίου 2015.
- ✓ Η καταβολή νέων συντάξεων και νέων προνοιακών επιδομάτων.
- ✓ Η εκκαθάριση συναλλαγών καρτών από νέες συμβάσεις αποδοχής (acquiring), ακόμη και σε περίπτωση ύπαρξης τραπεζικού λογαριασμού σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα, εφόσον ο λογαριασμός θα τροφοδοτείται αποκλειστικά με το προϊόν εκκαθάρισης των συναλλαγών με κάρτες. Οι αναλήψεις και μεταφορές ποσών υπόκεινται στους ίδιους περιορισμούς που ισχύουν και για τους λοιπούς λογαριασμούς.

- ✓ Η εξυπηρέτηση νομικών προσώπων, όπως και ατομικών επιχειρήσεων και ελευθέρων επαγγελματιών, που δεν διαθέτουν λογαριασμό εξυπηρέτησης της δραστηριότητας τους σε κανένα πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί στην Ελλάδα.
- ✓ Η εξυπηρέτηση νεοφυών εταιριών (startups) που συμμετέχουν σε πρόγραμμα στήριξης της νέας επιχειρηματικότητας .
- ✓ Η κατάθεση μετρητών ως εξασφάλιση (cash collateral) εγγυητικής επιστολής, ενέγγυας πίστωσης ή δανείου στην ίδια τράπεζα.
- ✓ Το άνοιγμα λογαριασμού υπέρ τρίτου με σκοπό είτε τη συμμόρφωση προς επιταγή για εκτέλεση χρηματικής απαίτησης, βάσει διαταγής πληρωμής, δικαστικής απόφασης ή άλλου εκτελεστού τίτλου είτε την εξόφληση απαίτησης, για την οποία έχει επιβληθεί κατάσχεση εις χείρας τρίτου, υπέρ του δικαιούχου της απαίτησης, εκτός εάν αυτός έχει δηλώσει καταθετικό λογαριασμό με οποιαδήποτε διαδικαστική πράξη.
- ✓ Η πίστωση ποσών από την αλλοδαπή σε ευρώ ή ξένο νόμισμα, ύψους τουλάχιστον δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000 €) ή του ισόποσου σε ξένο νόμισμα,
- ✓ Η μεταφορά του λογαριασμού διαχείρισης μισθοδοσίας ενός εργοδότη από μια τράπεζα σε άλλη, στην οποία αυτός ήδη τηρεί λογαριασμό, και το, συνέπεια της μεταφοράς αυτής, άνοιγμα λογαριασμών μισθοδοσίας των εργαζομένων στην τελευταία τράπεζα. Οι εργαζόμενοι στην περίπτωση αυτή θα έχουν δικαίωμα ανάληψης μετρητών από τη μια από τις δύο τράπεζες, εκτός εάν οι κωδικοί πελάτη (Customer ID) προϋπήρχαν και στις δυο τράπεζες. Ο καθορισμός της τράπεζας, από την οποία ο εργαζόμενος θα έχει δικαίωμα ανάληψης μετρητών, βάσει του κωδικού πελάτη (Customer ID), γίνεται με υπεύθυνη δήλωση του. Η ανωτέρω δήλωση κατατίθεται και στις δύο τράπεζες.
- ✓ Το άνοιγμα λογαριασμού όψεως ή καταθέσεως με δικαιούχο οπλίτη που καλείται να υπηρετήσει τη στρατιωτική του θητεία μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας πράξης, εφόσον δεν υφίσταται άλλος διαθέσιμος λογαριασμός στο όνομά του. Για το άνοιγμα του λογαριασμού, εκτός των άλλων δικαιολογητικών που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, προσκομίζεται το σχετικό έγγραφο της Στρατολογίας από το οποίο προκύπτει ότι ο δικαιούχος καλείται να υπηρετήσει τη στρατιωτική του θητεία.
- ✓ Το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού όψεως, για το σκοπό της διενέργειας εράνων, στο όνομα και υπέρ συγκεκριμένων φυσικών προσώπων που πάσχουν από ανίατες ασθένειες ή για τη διενέργεια εράνων γενικού φιλανθρωπικού σκοπού ή εκτέλεσης έργου κοινής ωφέλειας. Για το άνοιγμα των λογαριασμών αυτών προσκομίζεται, κατά περίπτωση, η σχετική απόφαση του Υπουργείου Υγείας ή του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
- ✓ Το άνοιγμα λογαριασμού ειδικού σκοπού χωρίς δικαίωμα ανάληψης από φυσικό πρόσωπο για την εξυπηρέτηση ρυθμίσεων οφειλών σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης και στο Ελληνικό Δημόσιο.
- ✓ Το άνοιγμα λογαριασμού από φορείς κοινωνικής ασφάλισης αποκλειστικά για την είσπραξη ασφαλιστικών εισφορών και λοιπών οφειλών.

- ✓ Το άνοιγμα λογαριασμού όψεως ή καταθέσεως ή προσθήκη συνδικαιούχου σε υφιστάμενο λογαριασμό, σε πρόσωπα που φέρουν την ιδιότητα του φοιτητή ή σπουδαστή, εφόσον ο τόπος σπουδών είναι διαφορετικός από τον μέχρι τώρα τόπο μόνιμης κατοικίας τους, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υφίσταται άλλος διαθέσιμος λογαριασμός στο όνομά τους με την ιδιότητα του δικαιούχου ή συνδικαιούχου. Για την πιστοποίηση της φοιτητικής και σπουδαστικής ιδότητας, απαιτείται βεβαίωση εγγραφής στο τρέχον εξάμηνο από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, Κολλέγιο, Κέντρο Ελευθέρων Σπουδών, Κέντρο Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης ή σχολή επαγγελματικής κατάρτισης ή μαθητείας. Ομοίως, επιτρέπεται το άνοιγμα λογαριασμού όψεως ή καταθέσεως σε φοιτητές ή σπουδαστές που, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015- 2016, συμμετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών – σπουδαστών ERASMUS και η ύπαρξη λογαριασμού αποτελεί προϋπόθεση για την καταβολή της προβλεπόμενης αποζημίωσης, εφόσον δεν υπάρχει άλλος διαθέσιμος λογαριασμός του οποίου είναι δικαιούχοι ή συνδικαιούχοι. Για την πιστοποίηση της συμμετοχής των προαναφερόμενων φοιτητών ή σπουδαστών στα εν λόγω προγράμματα απαιτείται η σχετική βεβαίωση της σχολής φοίτησης.
- ✓ Το άνοιγμα αποκλειστικά και μόνον ενός λογαριασμού, χωρίς δικαίωμα ανάληψης μετρητών, για την εξυπηρέτηση δανείου που έχει ληφθεί πριν ή μετά τη λήξη της τραπεζικής αργίας από την τράπεζα στην οποία ανοίγεται ο λογαριασμός, ακόμη και σε περίπτωση ύπαρξης τραπεζικού λογαριασμού σε άλλη τράπεζα.
- ✓ Το άνοιγμα πάσης φύσεως λογαριασμών υπέρ Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π/Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. για την κατάθεση εμβασμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και επιχορηγήσεων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.
- ✓ Η καταβολή παροχών υγείας και επιδοτήσεων από δημόσιους φορείς, υπό την προϋπόθεση ότι ο λογαριασμός θα τροφοδοτείται μόνο από το φορέα που παρέιχε την έγγραφη τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα ανοίγματος λογαριασμού στη συγκεκριμένη τράπεζα, και κάθε άλλη περίπτωση, κατόπιν έγκρισης από την Επιτροπή Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών.

Στην περίπτωση της δυνατότητας πρόσθεσης συνδικαιούχου σε υφιστάμενο καταθετικό λογαριασμό, απαγορεύεται να προστίθενται συνδικαιούχοι στους ήδη υφιστάμενους καταθετικούς λογαριασμούς, εφόσον δημιουργείται νέος κωδικός πελάτη (Customer ID) στην τράπεζα.

2.5.15 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΝΕΙΟΥ

Είναι δυνατή η πρόωρη εξόφληση δανείου εφόσον δεν υπερβαίνει το ποσοστό άνω του 50% του ανεξόφλητου κεφαλαίου του δανείου σε τράπεζα, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί στις 11/3/2016. Πλέον του ανωτέρω ποσοστού, πρόωρη, μερική ή ολική εξόφληση του δανείου επιτρέπεται μόνο:

- Με κατάθεση μετρητών ή με μεταφορά κεφαλαίων (έμβασμα) από το εξωτερικό.

- Στην περίπτωση αποπληρωμής μέσω χορήγησης νέου δανείου, με σκοπό την αναδιάρθρωση, υπό την προϋπόθεση ότι το ποσό του νέου δανείου είναι ίσο τουλάχιστον με το ποσό του ανεξόφλητου κεφαλαίου του αρχικού δανείου, ή για την αποπληρωμή στεγαστικού δανείου νε σκοπό την πώληση του ακινήτου, το οποίο προς εξασφάλιση του δανείου βαρύνεται με εμπράγματη ασφάλεια, υπό την προϋπόθεση ότι το αίτημα για την εξόφληση του δανείου συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του πωλητή ότι θα προσκομίσει στο πιστωτικό ίδρυμα το συμβόλαιο της αγοραπωλησίας του ακινήτου το αργότερο εντός μηνός από την κατά τα ανωτέρω πρόωρη εξόφληση του δανείου.

Επιτρέπεται η αποπληρωμή ή και η εξόφληση των ανοικτών δανείων και ορίων, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της σχετικής σύμβασης με την τράπεζα.

2.5.16 ΛΗΞΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ

Επίσης, επιτρέπεται η πρόωρη, μερική ή πλήρης, λήξη των προθεσμιακών καταθέσεων .

2.5.17 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ, ΧΡΕΩΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΚΑΡΤΕΣ

Επιτρέπονται οι συναλλαγές επιχειρήσεων με πιστωτικές, χρωστικές και προπληρωμένες κάρτες, εφόσον έχει καταρτισθεί σύμβαση με την τράπεζα, ίδρυμα πληρωμών ή και ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος που λειτουργεί στην Ελλάδα. Σε αυτήν την περίπτωση, επιτρέπεται το άνοιγμα νέου λογαριασμού για την εκκαθάριση συναλλαγών καρτών με βάση τη νέα αυτή σύμβαση.

Αντίθετα, δεν επιτρέπεται η κατάρτιση συμβάσεων αποδοχής συναλλαγών με κάρτες πληρωμών, εφόσον η εκκαθάριση τους πραγματοποιείται με πίστωση λογαριασμού του εμπόρου, ο οποίος τηρείται σε τράπεζα, ίδρυμα πληρωμών ή και ίδρυμα ηλεκτρονικού χρήματος εκτός Ελλάδος.

Η εκκαθάριση των συναλλαγών με κάρτες πληρωμών, Ελληνικών και ξένων, θα γίνεται με πίστωση του λογαριασμού της επιχείρησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική σύμβαση της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις δεν είναι δυνατό να αρνηθούν συναλλαγές με κάρτες, διότι στην Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου προβλέπεται ότι όποιος αρνείται την πληρωμή με πιστωτικές, χρεωστικές και προπληρωμένες κάρτες τιμωρείται, με βαρύτητα πρόστιμα ή και φυλάκιση, κατά τις διατάξεις:

- Των άρθρων 288 παρ. 1 και 452 του Ποινικού Κώδικα,
- Του άρθρου 13^α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191)
- Του άρθρου 18 αν.146/1914 (Α΄ 21)

- Του άρθρου 19 ν. 4177/2013 (Α' 173), όπως ισχύουν.

Πιστωτικές, χρεωστικές ή και προπληρωμένες κάρτες αλλοδαπών τραπεζών εφόσον έχουν εκδοθεί στο εξωτερικό χρησιμοποιούνται τόσο για αγορές αγαθών και υπηρεσιών όσο και για αναλήψεις μετρητών χωρίς περιορισμούς, εντός των ορίων της σύμβασης με την εκδότρια τράπεζα.

2.5.18 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ/ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Επιτρέπεται η μεταφορά χαρτονομισμάτων σε ευρώ ή και σε ξένο νόμισμα έως του ποσού των ευρώ δύο χιλιάδων (2.000) ή του ισόποσου σε ξένο νόμισμα ανά φυσικό πρόσωπο και ανά ταξίδι στο εξωτερικό . Από τον περιορισμό των 2.000 ευρώ εξαιρούνται οι μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού. Με πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα εφαρμογής της παραπάνω απαγόρευσης, να προβλέπονται διαφοροποιήσεις για χώρες της ζώνης SCHENGEN και για χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να θεσπίζονται ειδικές εξαιρέσεις για κατηγορίες προσώπων.

Δεν επιτρέπονται οι μεταφορές κεφαλαίων στο εξωτερικό, εκτός αν εντάσσονται στις εξαιρέσεις που επεξεργάζονται σε καθημερινή βάση (α) οι Ειδικές Υποεπιτροπές των τραπεζών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Απόφαση αριθμ. 1/7.1.2016 (ΦΕΚ Β' 8) και (β) η Επιτροπή Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως ισχύει. Επίσης επιτρέπονται, χωρίς να απαιτείται έγκριση από τις Ειδικές Υποεπιτροπές των τραπεζών ή την Επιτροπή Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών:

Η αποδοχή και εκτέλεση εντολών μεταφοράς κεφαλαίων προς το εξωτερικό από τράπεζες έως του ποσού των χιλίων (1.000) ευρώ ανά κωδικό πελάτη (Customer ID) και ανά ημερολογιακό μήνα, μέχρι μηνιαίου ορίου σε ευρώ για το σύνολο των τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα και αποδέχονται καταθέσεις, το οποίο έχει οριστεί και καταναμηθεί ανά τράπεζα με την Απόφαση αριθμ. 770/30.9.2015 (ΦΕΚ Β' 2119) ΤΗΣ Επιτροπής Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών.

Οι συναλλαγές νομικών προσώπων ή επιτηδευματιών προς το εξωτερικό στο πλαίσιο των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων, που δεν υπερβαίνουν τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ η καθεμία, ανά ημέρα , ανά πελάτη, κατόπιν προσκόμισης των σχετικών τιμολογίων και λοιπών παραστατικών κα δικαιολογητικών, τα οποία θα συνοδεύονται υποχρεωτικά από υπεύθυνη δήλωση με την οποία τα ανωτέρω πρόσωπα δηλώνουν ότι τα ως άνω προσκομισθέντα έγγραφα είναι γνήσια και δεν έχουν προσκομισθεί σε άλλη τράπεζα. Οι εν λόγω συναλλαγές θα διεκπεραιώνονται απευθείας από το δίκτυο των καταστημάτων των τραπεζών, με πίστωση του λογαριασμού του αντισυμβαλλομένου και θα υπολογίζονται εντός του εβδομαδιαίου ορίου που ορίζεται από την Επιτροπή Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών για κάθε τράπεζα.

Επίσης, οι συναλλαγές φυσικών προσώπων που επιβάλλονται από σοβαρούς λόγους υγείας ή εξαιρετικούς κοινωνικούς λόγους και αφορούν εκτέλεση πληρωμών προς το εξωτερικό ή ανάληψη μετρητών, με την προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών στην τράπεζα, από τα οποία αποδεικνύεται η συνδρομή των σχετικών προϋποθέσεων και με μηνιαίο όριο δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ ανά φυσικό πρόσωπο (με μια ή περισσότερες

συναλλαγές) στο σύνολο των τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα. Τα προαναφερόμενα αιτήματα θα συνοδεύονται υποχρεωτικά από υπεύθυνη δήλωση με την οποία τα προαναφερόμενα φυσικά πρόσωπα δηλώνουν ότι τα ως άνω προσκομισθέντα έγγραφα είναι γνήσια και δεν έχουν προσκομισθεί σε άλλη τράπεζα.

Οι ως άνω επιτρεπόμενες συναλλαγές θα διεκπεραιώνονται απευθείας από το δίκτυο των καταστημάτων των τραπεζών.

Για την ισχύουσα, από 8 Ιανουαρίου 2016, διαδικασία υποβολής και έγκρισης αιτημάτων μεταφοράς κεφαλαίων στο εξωτερικό από νομικά πρόσωπα και επιτηδεύματες στο πλαίσιο των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων σύμφωνα με την Απόφαση υπ' αριθμ. 1/7.1.2016 (ΦΕΚ Β' 8) της Επιτροπής Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών.

2.5.19 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Επιτρέπεται η μεταφορά κεφαλαίων από το εξωτερικό, από λογαριασμούς που τηρούνται σε αλλοδαπή τράπεζα σε λογαριασμό που τηρείται σε τράπεζα που λειτουργεί στην Ελλάδα.

2.5.20 ΠΛΗΡΩΜΗ ΝΟΣΗΛΙΩΝ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Η πληρωμή νοσηλίων και ιατρικών εξόδων γίνεται χωρίς τον περιορισμό έγκρισης από την Επιτροπή Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών στην τράπεζα μέσω της οποίας διενεργείται η συναλλαγή.
2. Μεταφορά του σχετικού χρηματικού ποσού κάλυψης νοσηλίων και ιατρικών εξόδων με πίστωση σε τραπεζικό λογαριασμό του νοσηλευτικού ιδρύματος και όχι σε λογαριασμό του ίδιου του δικαιούχου.
3. Επίσης, επιτρέπεται η ανάληψη από τραπεζικό λογαριασμό και η μεταφορά στο εξωτερικό μετρητών μέγιστου εφάπαξ ποσού δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ ή του ισόποσου αυτού σε ξένο νόμισμα για ένα συνοδό προσώπου που μεταβαίνει στο εξωτερικό για νοσηλεία, υπό την προϋπόθεση της έγγραφης τεκμηρίωσης του σκοπού της μετάβασης.

2.5.21 ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Η πληρωμή διδασκτρων γίνεται χωρίς τον περιορισμό έγκρισης από την Επιτροπή Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ο Προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών στην τράπεζα μέσω της οποίας διενεργείται η συναλλαγή
- ο Μεταφορά του σχετικού χρηματικού ποσού με πίστωση σε τραπεζικό λογαριασμό του εκπαιδευτικού ιδρύματος και όχι σε λογαριασμό του ίδιου του δικαιούχου
- ο Επίσης, επιτρέπεται η μεταφορά μέγιστου ποσού πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ ή του ισόποσου αυτού σε ξένο νόμισμα, ανά ημερολογιακό τρίμηνο, συνολικά, για έξοδα διανομής και διαβίωσης φοιτητών που σπουδάζουν στο εξωτερικό ή συμμετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών. Η πληρωμή συντελείται, υποχρεωτικά, σε λογαριασμό, που τηρείται στο εξωτερικό, με δικαιούχο το φοιτητή.
- ο Ωστόσο, στις περιπτώσεις που τα ανωτέρω ποσά πιστώνονται απευθείας σε λογαριασμούς φοιτητικής εστίας ή εκμισθωτή κατοικίας φοιτητή, με την προσκόμιση μισθωτηρίου συμβολαίου ή άλλων σχετικών δικαιολογητικών, τότε επιτρέπεται η μεταφορά μέγιστου ποσού οκτώ χιλιάδων ευρώ (8.000) ή του ισόποσου αυτού σε ξένο νόμισμα ανά ημερολογιακό τρίμηνο.

2.5.22 ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΟΣΩΝ ΠΟΥ ΠΙΣΤΩΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ, ΕΚ ΝΕΟΥ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Γίνεται ανάληψη ποσών από τον ένα λογαριασμό του εξωτερικού στον άλλο, στο σύνολό τους. Ωστόσο, δεν επιτρέπεται η ανάληψη με μετρητά του συνόλου του μεταφερόμενου από το εξωτερικό χρηματικού ποσού. Η ανάληψη μπορεί να γίνεται έως του ποσοστού 10% συνολικά, με διαδικασία που έχει οριστεί από την Επιτροπή Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών. Ειδικά οι ναυτιλιακές εταιρίες που αναφέρονται στους Ν. 27/1975, 959/1979 και στο Ν.δ. 2687/1953, μπορούν να πραγματοποιούν και αναλήψεις μετρητών έως του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ημερησίως.

Η σχετική τεκμηρίωση της συναλλαγής εισροής κεφαλαίων από το εξωτερικό και της εκ νέου εκροής αυτών στο εξωτερικό, θα είναι ευθύνη της τράπεζας και πρέπει να είναι πλήρης.

Επιτρέπεται επίσης, η μεταφορά κεφαλαίων εκτός Ελλάδος από ίδρυμα, για αγορά χρηματοπιστωτικών μέσων, κατά την έννοια του άρθρου 5 του ν. 3606/2007, όπως ισχύει, του εξωτερικού, εφόσον:

Ο τραπεζικός λογαριασμός του δικαιούχου, από τον οποίο πραγματοποιείται η μεταφορά, ή ο λογαριασμός πελατείας που τηρεί ο παρέχων τις επενδυτικές υπηρεσίες σε ίδρυμα, από τον οποίο πραγματοποιείται η μεταφορά, για λογαριασμό του δικαιούχου, έχει πιστωθεί μετά την έναρξη της τραπεζικής αργίας της 28^{ης} Ιουνίου 2015 με κεφαλαία που προέρχονται από έμβασμα εξωτερικού, περιλαμβανομένων των περιπτώσεων μεταφοράς πιστώσεως λόγω πωλήσεως, εξαγοράς ή εξόφληση χρηματοπιστωτικών μέσων του εξωτερικού ή εισπράξεως χρηματικών διανομών που σχετίζονται με τα ως άνω χρηματοπιστωτικά μέσα. Στις παραπάνω περιπτώσεις που επιτρέπεται η μεταφορά κεφαλαίων εκτός Ελλάδος, επιτρέπεται η μεταφορά των σχετικών κεφαλαίων και για την απόκτηση μεριδίων ΟΣΕΚΑ του Ν. 4099/2012.

2.5.23 ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ / ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Δεν επιτρέπονται οι πληρωμές μισθοδοσίας στο εξωτερικό, εφόσον ο λογαριασμός που χρεώνεται για την πληρωμή μισθοδοσίας τηρείται σε τράπεζα που λειτουργεί στην Ελλάδα και οι λογαριασμοί που πιστώνονται τηρούνται σε τράπεζες του εξωτερικού. Από τον περιορισμό εξαιρούνται οι εργαζόμενοι σε διπλωματικές αποστολές, μόνιμες αντιπροσωπείες ή άλλες υπηρεσίες του Ελληνικού Δημοσίου. Επίσης, οι εργαζόμενοι σε διπλωματικές αποστολές, μόνιμες αντιπροσωπείες ή άλλες υπηρεσίες του Ελληνικού Δημοσίου στο εξωτερικό, οι οποίοι τηρούν λογαριασμούς μισθοδοσίας σε τράπεζα που εδρεύει και λειτουργεί στην Ελλάδα, επιτρέπεται να μεταφέρουν τι ισόποσο της μισθοδοσίας τους σε λογαριασμό τους στο εξωτερικό, αποδεικνύοντας εγγράφως την ιδιότητά τους.

Επιτρέπονται οι πληρωμές συντάξεων και προνοιακών επιδομάτων πάσης φύσεως στο εξωτερικό από φορείς κοινωνικής ασφάλισης που διέπονται από το Ελληνικό δίκαιο, με πίστωση λογαριασμού που τηρείται σε τράπεζα που εδρεύει και λειτουργεί εκτός Ελλάδος, υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος της σύνταξης ή του προνοιακού επιδόματος λάμβανε με τον ανωτέρω τρόπο τη σύνταξη του ή το προνοιακό επίδομα πριν από την έναρξη της τραπεζικής αργίας, η οποία κηρύχθηκε με την από 28 Ιουνίου 2015 ΠΝΠ (Α'65).

2.5.24 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΙΣΑΣ ΕΙΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ

Σε περίπτωση κατάσχεσης χρηματικής απαίτησης εις χείρας τράπεζας, της Τράπεζας της Ελλάδος ή του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείου ως τρίτου, δεν γίνεται η καταβολή χρηματικής απαίτησης με μετρητά, οπότε, το ποσό είτε καταβάλλεται με έκδοση επιταγής είτε πιστώνεται υποχρεωτικά σε τραπεζικό λογαριασμό του κατασχόντος που τηρείται στην ίδια ή σε άλλη τράπεζα.

2.5.25 ΠΛΗΡΩΜΗ ΒΑΣΕΙ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ / ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΝΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

Είναι εφικτή η πληρωμή βάσει εγγυητικών επιστολών, εφόσον το χρηματικό ποσό της πληρωμής κατατίθεται σε τραπεζικό λογαριασμό.

Η χορήγηση νέων χρηματοδοτήσεων επιτρέπεται, με τον όρο να πληρούνται οι προϋποθέσεις που τίθενται από την κείμενη νομοθεσία και την επιχειρηματική πολιτική της τράπεζας.

2.5.26 ΘΥΡΙΔΑ

Επιτρέπεται η πρόσβαση στη θυρίδα, είτε με την τήρηση της συνήθους διαδικασίας, δηλαδή με σειρά χρονικής προτεραιότητας, είτε κατόπιν συνεννόησης με την τράπεζα με την οποία υπάρχει συναλλαγή. Προς το σκοπό αυτό, έχουν ήδη δημοσιευτεί σχετικές ανακοινώσεις των τραπεζών μελών της ΕΕΤ.

2.6 Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ CAPITAL CONTROLS ΜΕΣΑ ΣΤΟ 2016

Τον Ιανουάριο του 2016:

- Προστέθηκαν νέες εξαιρέσεις για την εκκαθάριση συναλλαγών καρτών από τις νέες συμβάσεις αποδοχής.
- Προστέθηκαν νέες εξαιρέσεις στην απαγόρευση (υπέρ ΕΛΕΓΕΠ/ΟΠΕΚΕΠΕ για την κατάθεση εμβασμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση και επιχορηγήσεων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων).

Τον Μάρτιο του 2016:

Έγινε άρση της απαγόρευσης εφόσον υπάρχει κωδικός πελάτη (customer ID) και προστέθηκαν νέες εξαιρέσεις στην απαγόρευση ανοίγματος νέου λογαριασμού μέσω δημιουργίας νέου κωδικού πελάτη (για τα νομικά πρόσωπα, ατομικές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες που δεν διαθέτουν λογαριασμό εξυπηρέτησης της δραστηριότητας τους σε κανένα πιστωτικό ίδρυμα στην Ελλάδα και, υπό προϋποθέσεις, για λογαριασμό μισθοδοσίας υπαλλήλων των οποίων ο εργοδότης μεταφέρει το λογαριασμό διαχείρισης μισθοδοσίας από ένα πιστωτικό ίδρυμα σε άλλο στο οποίο ήδη διατηρεί λογαριασμό, για φοιτητές ή και σπουδαστές ERASMUS και για την καταβολή παροχών υγείας και επιδοτήσεων από δημοσίους φορείς).

Επίσης, αυξήθηκε το επιτρεπόμενο όριο ανά κωδικό πελάτη και ανά ημερολογιακό μήνα, από 500 ευρώ σε 1.000 ευρώ (για πιστωτικά ιδρύματα). Το συνολικό μηνιαίο όριο ορίζεται και κατανέμεται, ανά πιστωτικό ίδρυμα, με απόφαση της Επιτροπής Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών.

Επιπλέον, αυξήθηκε το επιτρεπόμενο όριο ανά φυσικό πρόσωπο και ανά ημερολογιακό μήνα από 500 σε 1.000 ευρώ (για ιδρύματα πληρωμών). Το συνολικό μηνιαίο όριο ορίζεται και κατανέμεται ανά ίδρυμα πληρωμών με απόφαση της Επιτροπής Έγκρισης Τραπεζικών Συναλλαγών.

2.7 ΧΑΛΑΡΩΣΗ ΤΩΝ CAPITAL CONTROLS

Στις 22/07/2016 τέθηκε σε εφαρμογή η χαλάρωση των capital controls. Στη νέα υπουργική απόφαση περιλαμβάνονται οι εξής ρυθμίσεις:

1. Επιτρέπεται η ανάληψη ποσού έως 840 ευρώ ανά δυο εβδομάδες.
2. Επιτρέπεται η πρόωρη, μερική ή ολική, εξόφληση δανείου σε πιστωτικό ίδρυμα.
3. Επιτρέπονται οι αναλήψεις μετρητών έως του ποσού του 100% συνολικά, από χρηματικά ποσά τα οποία, μετά τις 22/07/2016, κατατίθενται σε τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων νομικών και φυσικών προσώπων, σε μετρητά.
4. Επιτρέπεται, υπό προϋποθέσεις, η ανάληψη μετρητών, έως του ποσοστού 30% συνολικά, από χρηματικά ποσά τα οποία, μετά τις 22/07/2016, μεταφέρονται από το εξωτερικό με μεταφορά πίστωσης σε υφιστάμενους λογαριασμούς στην Ελλάδα.
5. Επιτρέπεται το άνοιγμα λογαριασμού όψεως ή καταθέσεως σε φοιτητές ή σπουδαστές που, κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος, συμμετέχουν σε προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών – σπουδαστών ERASMUS.
6. Επιτρέπεται το άνοιγμα λογαριασμού σε συνταξιούχους που είναι κάτοικοι εξωτερικού, για την καταβολή της σύνταξής τους στην Ελλάδα.
7. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, επιτρέπονται οι πληρωμές συντάξεων και προνομιακών επιδομάτων πάσης φύσεως στο εξωτερικό από φορείς κοινωνικής ασφάλισης που διέπονται από το Ελληνικό δίκαιο, με πίστωση λογαριασμού που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει και λειτουργεί εκτός Ελλάδος.

2.8 ΓΙΑΤΙ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΑ ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΑ CAPITAL CONTROLS

Αυτό που ζητάει η κεντρική τράπεζα είναι ο τελευταίος όρος, δηλαδή να επιστρέψουν οι καταθέσεις στα επίπεδα προ capital control, δηλαδή περίπου στα 135 δισεκατομμύρια ευρώ. Το δημόσιο όμως τράβηξε τις καταθέσεις του, καθώς και οι πολίτες, και ουσιαστικά κρατάει όμηρο την Ελλάδα στα capital controls. Τα όρια στις αναλήψεις μετρητών ή και από ATM έχουν επιβληθεί προκειμένου να σταματήσει η τεράστια εκροή καταθέσεων η οποία λαμβάνει χώρα. Οι περιορισμοί στις μεταβιβάσεις στο εξωτερικό γίνονται για να περιοριστεί το ποσό που μπορούν οι άνθρωποι να μεταφέρουν στο εξωτερικό από την Ελλάδα για μια φορά και σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Πιο συγκεκριμένα, αυτά τα μέτρα παραμονής που βασίζονται σε φόρους συναλλαγών, σε άλλα όρια που αναφέρονται παραπάνω ή σε απόλυτες απαγορεύσεις, γίνονται με τον σκοπό να τα χρησιμοποιήσει ή εκάστοτε κυβέρνηση για τη ρύθμιση των ροών από τις αγορές κεφαλαίων εντός και εκτός της χώρας του λογαριασμού κεφαλαίου.

Για την Ελλάδα, οι έλεγχοι αυτοί θα μπορούσαν να αφαιρεθούν μόνο μόλις είχε αντιμετωπιστεί το ρίσκο του Grexit. Αυτό σημαίνει πιθανώς μόλις θα είχε επιτευχθεί μια βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη συμφωνία με την Ευρωζώνη για το πώς η Ελλάδα θα χρηματοδοτηθεί στους επόμενους μήνες και χρόνια.

2.9 Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΠΟ ΤΑ CAPITAL CONTROLS

Από τη σκληρή δοκιμασία του περιορισμού κεφαλαίων πέρασε η Κύπρος την άνοιξη του 2013. Οι Κυπριακές τράπεζες το 2013 κατέβασαν ρολά για 12 ημέρες ώστε να προετοιμαστούν για την λειτουργία σε καθεστώς επιβολής περιορισμών ρευστότητας.

Συγκεκριμένα, όταν αποφασίστηκαν οι κεφαλαιακοί έλεγχοι στο τοπικό χρηματοπιστωτικό σύστημα έγιναν τα εξής:

- 1) Οι αναλήψεις είχαν διακυμάνσεις και έφτασαν να περιορίζονται στα 100 ευρώ την ημέρα, ενώ είχε μπει μηνιαίο πλαφόν της τάξης των 5.000 ευρώ στα εμβάσματα. Αρχικά το ημερήσιο όριο αναλήψεων μετρητών ήταν 500 ευρώ. Αργότερα, λόγω έλλειψης ρευστότητας, ο νόμος προέβλεπε τη δυνατότητα ημερησίων αναλήψεων έως και 300 ευρώ ημερησίως (μαζί με τις κινήσεις πιστωτικών και χρεωστικών καρτών) για όλες τις τράπεζες. Επειδή όμως δεν υπήρχε η δυνατότητα ελέγχου, αρκετοί Κύπριοι μπορούσαν να αναλαμβάνουν έως 300 ευρώ ημερησίως από κάθε τράπεζα που είχαν καταθετικό λογαριασμό.
- 2) Οι ταξιδιώτες στο εξωτερικό μπορούσαν να εξάγουν 2.000 ευρώ σε μετρητά, ενώ στο εξωτερικό μπορούσαν να κάνουν ανάληψη από τα συνεργαζόμενα ATM έως 300 ευρώ ημερησίως.
- 3) Οι φοιτητές του εξωτερικού επιτρεπόταν να αποσταλούν (φυσικά κατόπιν ελέγχου) περιορισμένα ποσά για διατροφή, δίδακτρα και λοιπά έξοδα.
- 4) Προκειμένου οι Κυπριακές επιχειρήσεις να εισάγουν προϊόντα από το εξωτερικό, ή γενικότερα να καταβάλουν ποσά εκτός Κύπρου, θα έπρεπε να πάρουν άδεια εξαγωγής συναλλάγματος από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου και αφού προηγουμένως είχαν καταθέσει μια σειρά δικαιολογητικών εγγράφων.
- 5) Οι Κύπριοι δεν μπορούσαν να ανοίξουν καινούριους λογαριασμούς σε άλλες τράπεζες με τις οποίες μέχρι τότε δεν συνεργάζονταν.
- 6) Απαιτούνταν δικαιολογητικά και για συναλλαγές εσωτερικού, αν αυτές γίνονταν μέσω της μεταφοράς ποσών από τραπεζικό λογαριασμό σε τραπεζικό λογαριασμό εντός Κύπρου (π.χ. αγορά οχήματος).
- 7) Δεν επιτρεπόταν για επενδυτικούς σκοπούς καμία εξαγωγή συναλλάγματος
- 8) Οι επιταγές γίνονταν δεκτές μόνο για καταθέσεις στο όνομα του δικαιούχου, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μέσω χρηματοδότησης στο εμπόριο και στις συναλλαγές γενικότερα.
- 9) Οι προθεσμιακές καταθέσεις που έληγαν μέσα στον επόμενο μήνα είχαν πάρει παράταση για τουλάχιστον ένα μήνα και στη συνέχεια μόνο ένα ποσοστό αυτών μπορούσε να μεταφερθεί σε λογαριασμό όψεως.

2.10 Η ΕΞΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΚΑΙ ΤΑ CAPITAL CONTROLS

Η Κύπρος γίνεται η τέταρτη χώρα που βγήκε από το μνημόνιο, ύστερα από την Ιρλανδία, την Ισπανία και την Πορτογαλία, αφήνοντας έτσι την Ελλάδα ως την μόνη χώρα υπό τον μνημονιακό ζυγό. Η δοκιμασία με τα capital controls κράτησε δύο χρόνια. Η Κύπρος δανείστηκε συνολικά 7,2 δισεκατομμύρια ευρώ από το πρόγραμμα της ΕΕ και το ΔΝΤ. Η αποπληρωμή του δανείου θα αρχίσει το 2019 και θα εξοφληθεί το 2031.

Ένα από τα μελανά σημεία της τριετίας ήταν το κούρεμα στις καταθέσεις άνω των 100.000 ευρώ που προκάλεσε σφοδρές αντιδράσεις στη χώρα. Ωστόσο αργότερα εφαρμόστηκαν οι όροι της διάσωσης, διευκολύνοντας τη σταδιακή χαλάρωση των capital controls.

Η έξοδος γίνεται ενώ η ένατη αξιολόγηση του προγράμματος και η εκταμίευση της 10^{ης} δόσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης παρέμεινε σε εκκρεμότητα, λόγω της μη συμμόρφωσης με το τελευταίο προαπαιτούμενο, που ήταν η έγκριση της νομοθεσίας για την ίδρυση της κρατικής εταιρίας τηλεπικοινωνιών ιδιωτικού δικαίου, στο πλαίσιο της διαδικασίας αποκρατικοποίησης της cyta. Άλλωστε το ίδιο ίσχυσε και για την Πορτογαλία, η οποία εξήλθε του μνημονίου αφήνοντας πίσω μία δόση.

2.11 ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΤΑ CAPITAL CONTROLS

Τα τελευταία χρόνια η Ελληνική και η Κυπριακή οικονομία έχουν πολλά κοινά. Έχουν εφαρμόσει μνημόνια, έχουν βιώσει μέτρα ελέγχου στην κίνηση κεφαλαίων (capital controls), έχουν εφαρμόσει μεταρρυθμίσεις και μέτρα λιτότητας. Εσχάτως, όμως, οι δύο οικονομίες έχουν αρχίσει να χαράζουν διαφορετικές διαδρομές.

Το Μάρτιο, η Κύπρος κατάφερε να ολοκληρώσει το πρόγραμμα προσαρμογής, χωρίς να χρειαστεί κάποιου είδους προληπτική γραμμή στήριξης που θα ανάγκαζε τη χώρα να υπογράψει νέο μνημόνιο. Αυτό σημαίνει ότι η Κυπριακή κυβέρνηση έχει την ελευθερία της χάραξης της οικονομικής πολιτικής. Από την άλλη έχει την υποχρέωση στο γεγονός ότι η είσοδος των δικών της στοιχείων δεν θα πρέπει να εκτροχιάσει τον προϋπολογισμό, που θα έχει ως επακόλουθο την επιστροφή των μνημονίων.

Την ίδια ώρα, στην Ελλάδα η κατάσταση είναι πολύ διαφορετική. Τα CAPITAL CONTROLS παραμένουν, επίσης ισχύουν πολύ σκληρά μέτρα στο ασφαλιστικό, το φορολογικό και όχι μόνο με τους δανειστές να είναι πολύ απαιτητικοί στην υλοποίηση όλων των μέτρων.

Παράγοντες που παρατηρούν την πορεία των δύο χωρών εκτιμούν ότι η διαφορετική διαδρομή που ακολουθούν οφείλεται στο πώς οι εκάστοτε κυβερνήσεις των δύο χωρών αντιμετώπισαν τα μνημόνια. Εξετάζοντας την κατάσταση που βρίσκονται αυτή τη στιγμή οι δύο χώρες, προκύπτουν τα εξής ενδιαφέροντα στοιχεία:

1. **Φορολογία:** Η Ελληνική κυβέρνηση υιοθέτησε σκληρά φορολογικά μέτρα τα οποία θα εφαρμόζονται και μέχρι το 2018, σε αντίθεση με την Κυπριακή κυβέρνηση που έχει άμεσους στόχους την μείωση των φόρων (π.χ. μείωση του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας κατά 50%, από το 1 τοις χιλίοις στο 0,5 τοις χιλίοις).
2. **Εκδόσεις ομολόγων:** Η Κύπρος σχεδιάζει να εκδόσει νέο ομόλογο. Από την άλλη, στην Ελλάδα η οποία επιθυμεί να επιστρέψει στις αγορές το 2017, έχει πολύ δρόμο να διανύσει, αφού θα πρέπει να προηγηθεί συζήτηση για τη ρύθμιση του Ελληνικού χρέους.

3. **Μη εξυπηρετούμενα δάνεια:** Πρόκειται για κοινό πρόβλημα των δύο χωρών. Ωστόσο, η Κύπρος το αντιμετωπίζει ήδη. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, οι μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις μειώθηκαν τον Μάρτιο του 2016 κατά 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ, στα 25,69 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ οι νέες αναδιαρθρώσεις αυξήθηκαν τον Μάρτιο του 2016 στο ένα δισεκατομμύριο ευρώ. Στην Ελλάδα η κυβέρνηση και οι δανειστές κατέληξαν σε συμφωνία για το πώς θα διαμορφωθεί η αγορά σχετικά με τα <<κόκκινα>> δάνεια.

Συμπερασματικά, το παράδειγμα της Κύπρου που γρήγορα μερίμνησε να περιοριστούν οι επιπτώσεις από την επιβολή των capital controls, οφείλει να ακολουθήσει η Ελλάδα.

2.12 ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ EUROBANK (ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ)

Οι οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα παραμένουν ιδιαίτερα αβέβαιες και μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των Ελληνικών τραπεζών, επιβαρυνόμενες από τη χειροτέρευση του διεθνούς οικονομικού κλίματος. Η παράταση των διαπραγματεύσεων με τους πιστωτές για την ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης, σε συνδυασμό με το μεγάλο θέμα του προσφυγικού κύματος, διατηρούν κλίμα ρευστότητας και υπονομεύουν τις προσπάθειες για αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στις προοπτικές της Ελληνικής οικονομίας. Η ταχεία θετική αντιμετώπιση τους, σε συνεργασία με τους Ευρωπαίους εταίρους, θα αποτελέσει σημείο καμπής για την ενίσχυση της σταθερότητας, τη βελτίωση των συνθηκών ρευστότητας, την προσέλκυση ξένων επενδύσεων και κεφαλαίων, ιδιαίτερα αναγκαίων για να καλύψουν το τεράστιο εγχώριο αποταμιευτικό και επενδυτικό κενό, και την έναρξη της συζήτησης για την περαιτέρω απομείωση του δημοσίου χρέους.

Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, η Ελληνική οικονομία έχει τις δυνατότητες να επιστρέψει μετά από έξι χρόνια σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης μέσα στο 2016 και να αρχίσει να δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας, κάτι που είναι σήμερα αναγκαίος όρος για την παράλληλη κοινωνική και οικονομική ανόρθωση της χώρας. Η δρομολόγηση αυτών των εξελίξεων, με τρόπο ώστε να υπάρξουν το ταχύτερο ορατά σημάδια ανάκαμψης, αποτελεί ζωτική και επείγουσα ανάγκη, καθώς πολλαπλασιάζονται οι προκλήσεις τόσο στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον όσο και στη γεωγραφική μας περιοχή, με άμεση αποτύπωση στο εσωτερικό και ορατό τον πιθανό αντίκτυπο στην οικονομία.

Με πνεύμα συναίνεσης και συνεργασίας απέναντι στις εθνικές προκλήσεις, με συγκλίσεις και στοίχιση δυνάμεων σε μια στρατηγική εξόδου της χώρας από την κρίση, το 2016 μπορεί να σηματοδοτήσει την έναρξη του ενάρτετου κύκλου για την Ελληνική οικονομία.

Νικόλαος Καραμούζης, πρόεδρος Δ.Σ.

Παρά το αρνητικό περιβάλλον, οι επιδόσεις της Eurobank πείθουν για την ορθότητα του στρατηγικού μας σχεδιασμού, τον οποίο εφαρμόζουμε σταθερά και με επιταχυνόμενους ρυθμούς. Η βελτίωση των εσόδων από τόκους, η ανάκαμψη των προμηθειών και η αύξηση των καταθέσεων κατά το Δ' τρίμηνο του 2015 ξεχωρίζουν ως τα κυριότερα θετικά στοιχεία των αποτελεσμάτων μας. Τα λειτουργικά έξοδα μειώθηκαν κατά 5,8% σε συγκρίσιμη ετήσια βάση. Η ισχυρή αύξηση των καταθέσεων τόσο σε επίπεδο τραπεζής όσο και ομίλου ενίσχυσε τη ρευστότητα και επέτρεψε τη σημαντική μείωση της εξάρτησης από το ευρωσύστημα και

την περαιτέρω αποκλιμάκωση του κόστους χρηματοδότησης. Οι διεθνείς δραστηριότητες, που επέστρεψαν για πρώτη χρονιά σε κερδοφορία ύστερα από το 2011, αποδεικνύουν τις προοπτικές και τη δυνατότητές τους για ουσιαστική συμβολή στον ισολογισμό μας. Για το 2016, βασικές μας προτεραιότητες παραμένουν αφενός η ενεργητική διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, εκμεταλλευόμενοι την περαιτέρω βελτίωση της εσωτερικής μας υποδομής αλλά και σημαντικές αλλαγές που έχουν ήδη γίνει ή αναμένονται στο θεσμικό πλαίσιο, με στόχο τη σημαντική μείωση του ύψους τους σε ορατό βάθος χρόνου, η επάνοδος των καταθέσεων, η χρηματοδότηση νέων υγιών επιχειρηματικών σχεδίων, αλλά και ο περαιτέρω έλεγχος του κόστους.

Παρότι η παράταση του καθεστώτος των capital controls στην Ελλάδα αλλά κυρίως η καθυστέρηση των διαπραγματεύσεων για την αξιολόγηση του προγράμματος δρουν ανασταλτικά στην οικονομία και την επιχειρηματική δραστηριότητα, κεντρικός μας στόχος παραμένει η επιστροφή στην κερδοφορία μέσα στο τρέχον έτος, μέσω περαιτέρω αύξησης των εσόδων προ προβλέψεων, σημαντικού περιορισμού των προβλέψεων και ενίσχυση της κερδοφορίας των διεθνών μας δραστηριοτήτων.

Φωκίων Καραβίας, Διευθύνων Σύμβουλος

2.9 ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ)

Η αβεβαιότητα που επικράτησε το εξάμηνο του 2015, κυρίως λόγω των παρατεταμένων διαπραγματεύσεων με τους διεθνείς πιστωτές, και η συνακόλουθη μεγάλη εκροή καταθέσεων από το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα κατέστησαν αναγκαία τη λήψη έκτακτων μέτρων από την Ελληνική κυβέρνηση. Πιο αναλυτικά, κατόπιν της απόφασης που λήφθηκε στις 27 Ιουνίου 2015 για μη περαιτέρω επέκταση της δανειακής σύμβασης της χώρας, η κυβέρνηση, προκειμένου να προφυλάξει τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και της οικονομίας εν γένει από την έλλειψη ρευστότητας, προχώρησε στη θέσπιση τραπεζικής αργίας και την επιβολή περιορισμών όπου έχουν αναφερθεί παραπάνω στις διασυνοριακές πληρωμές και την κίνηση κεφαλαίων.

Οι αρνητικές επιπτώσεις από την επιβολή των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων μετριάστηκαν χάρη στις συντονισμένες προσπάθειες των αρχών για άμεση αντιμετώπιση των δυσκολιών που ανέκυψαν και στη γρήγορη προσαρμογή των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών στις νέες συνθήκες. Με βάση τα μακροοικονομικά στοιχεία της περιόδου, η επιβολή των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων συνοδεύτηκε από ηπιότερες επιπτώσεις στην οικονομία σε σχέση με ότι αρχικά αναμενόταν.

Όπως προκύπτει από την πορεία της οικονομικής δραστηριότητας το 2015, αυτή παρουσίασε κάμψη (-0,3%), αλλά όχι ραγδαία συρρίκνωση. Αναλυτικότερα, ενώ το πρώτο εξάμηνο του έτους η οικονομική δραστηριότητα αυξήθηκε κατά 0,6%, το δεύτερο εξάμηνο υποχώρησε με ρυθμό 1,2% εξαιτίας των κεφαλαιακών περιορισμών.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών χωρίς καύσιμα και πλοία βελτιώθηκε, λόγω κυρίως των στοιχείων του δεύτερου εξαμήνου του 2015. Η επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων οδήγησε σε υποχώρηση των εισαγωγών και ταυτόχρονα σε αύξηση των εξαγωγών. Πιο αναλυτικά, οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους κατά

4,6%, ενώ αντίστοιχα οι εισαγωγές περιορίστηκαν κατά 1,5%. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του έτους η τάση ήταν διαφορετική, με τις εισαγωγές να παρουσιάζουν αύξηση κατά 6,5% και τις εξαγωγές οριακή άνοδο κατά 0,2 %. Η εικόνα των στοιχείων του α' τριμήνου του 2016 ήταν ανάλογη με αυτή του προηγούμενου έτους, καθώς οι εξαγωγές αγαθών εκτός καυσίμων και πλοίων αυξήθηκαν κατά 1,3% και οι εισαγωγές συνέχισαν να μειώνονται κατά 1,5%. Η μικρής έκτασης επιβράδυνση του ετήσιου ρυθμού μείωσης των εισαγωγών οφείλεται μεταξύ άλλων και στη γρήγορη ανταπόκριση της Επιτροπής Εγκρίσεων τραπεζικών συναλλαγών στην εξέταση των αιτημάτων των επιχειρήσεων, αλλά και την προτεραιότητα των αρχών στη διευκόλυνση των επιχειρήσεων κατά τη σταδιακή χαλάρωση των περιορισμών.

Όσον αφορά την ιδιωτική κατανάλωση, το 2015 αυξήθηκε κατά 0,3% σε ετήσια βάση, με τη μεγαλύτερη αύξηση να παρατηρείται κατά το β' τρίμηνο του έτους, η οποία υποβοηθήθηκε εκτός των άλλων και από τη ρευστοποίηση μέρους των αποταμιευτικών πόρων των νοικοκυριών. Συνέπεια της εφαρμογής των κεφαλαιακών ελέγχων ήταν η μείωση της κατανάλωσης, ωστόσο σε ετήσια βάση η τάση παρέμεινε ανοδική.

Για την άρση των υφιστάμενων περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, είναι απαραίτητη η εκπλήρωση κάποιων προϋποθέσεων. Κατόπιν της επιτυχημένης ολοκλήρωσης της αξιολόγησης του προγράμματος χρηματοδοτικής διευκόλυνσης της χώρας από τους πιστωτές της και στη συνέχεια της επανένταξης των Ελληνικών τίτλων στις αποδεκτές από το Ευρωσύστημα εξασφαλίσεις, κύριοι παράμετροι για την άρση των κεφαλαιακών περιορισμών αποτελούν η εφαρμογή των μέτρων που προβλέπει το Ελληνικό πρόγραμμα, γεγονός που θα επιτρέψει την ανάκτηση της εμπιστοσύνης των καταθετών, επιταχύνοντας την επιστροφή των καταθέσεων τους καθώς και η συμμετοχή των Ελληνικών ομολόγων στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης από την ΕΚΤ. Όλα τα παραπάνω θα συμβάλουν στη μείωση του κόστους χρηματοδότησης των Ελληνικών τραπεζών και ακολούθως στη διοχέτευση πιστώσεων στην πραγματική οικονομία, γεγονός που θα τονώσει την οικονομική ανάπτυξη.

Σημαντική παράμετρο για την περαιτέρω χαλάρωση των υφιστάμενων περιορισμών αποτελεί μεταξύ των άλλων η αποτελεσματική διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, που θα διευκολύνει τη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας από το τραπεζικό σύστημα, στηρίζοντας τις κερδοφόρες και ανταγωνιστικές επιχειρήσεις.

Επίσης η επαναφορά της επιλεξιμότητας των Ελληνικών ομολόγων από την ΕΚΤ, θα συμβάλει στην αύξηση της ρευστότητας των Ελληνικών τραπεζών, μειώνοντας το κόστος χρηματοδότησης τους και την εξάρτησή τους από τον Έκτακτο Μηχανισμό Ρευστότητας (ELA).

Είναι γεγονός ότι η ύπαρξη περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων δημιουργεί στρεβλώσεις στην επιχειρηματική λειτουργία και αποτελεί τροχοπέδη για την προσέλκυση νέων επενδύσεων. Ωστόσο, η πλήρης άρση τους θα πρέπει να γίνει σταδιακά, με σταθερά βήματα και εφόσον έχουν δημιουργηθεί οι κατάλληλες συνθήκες μακροοικονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας για την ανάκτηση της εμπιστοσύνης των καταθετών και των επενδυτών στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Σε αντίθετη περίπτωση, οι συνέπειες τόσο για το χρηματοπιστωτικό σύστημα όσο και για την οικονομία ενδέχεται να είναι εξαιρετικά δυσμενείς.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι το A και το Ω της οικονομίας κάθε χώρας. Βασικός παράγοντας είναι η εύρυθμη λειτουργία του. Δυστυχώς η εφαρμογή των capital controls αποτελεί τροχοπέδη σε ένα ομαλό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Η Ελλάδα είναι ακόμη όμηρος των capital controls σε αντίθεση με την Κύπρο που είναι ελεύθερη από τους περιορισμούς των κεφαλαίων και η κυβέρνηση της μπορεί να χαράξει την νέα οικονομική της πολιτική. Η Κύπρος έδρασε ταχύτατα και μπόρεσε να βγει από τα capital controls και από τα μνημόνια και η Ελλάδα θα πρέπει να κάνει το ίδιο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ. ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΡΟΒΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΗΜΑ – ΠΙΣΤΗ – ΤΡΑΠΕΖΕΣ Δρ. Π.Α. ΚΙΟΧΟΣ – Δρ. Γ.Δ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Π (2008). ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ, Β ΕΚΔΟΣΗ. ΑΘΗΝΑ ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ

ΓΛΥΚΑΣ Μ., ΞΗΡΟΓΙΑΝΝΗΣ Γ. ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ. (2006), ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ. ΑΘΗΝΑ, ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ

ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ , Α. (2004), ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ < ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ & ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ>, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2015

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Δ΄ ΤΡΙΜΗΝΟΥ 2015, 2 ΜΑΡΤΙΟΥ 2016, EUROBANK

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ:

WWW.Capital.gr ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

WWW.Kathimerini.gr 30/11/2015 ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

WWW.news247.gr ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2015

WWW.thrakitoday.com ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2016

WWW.centralbank.gov.cy

www.newsbomb.gr/oikonomia

www.euro2day.gr ΙΟΥΝΙΟΣ 2015 ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΟΤΖΑΜΑΝΗ

WWW.iefimerida.gr / 07-03-2015

WWW.imerisia.gr

WWW.huffintonpost.gr

WWW.Cnn.gr

WWW.efsyn.gr